

B. Právní listiny.

§ 110.

I. Listiny neobsahující převod jmění.

Veškeré listiny právní, ježto neobsahují převod jmění, utvrzení neb zrušení práv a závazků.¹⁾

Sem sluší úhlavně řaditi:

a) Oddělovací listiny (Absonderungs-Urkunden) nebo protokoly, t. j. takové listiny neb protokoly, které se sepiší o vypořádání a rozdělení vlastnických práv dvou neb více osob, necht' se jedná o podstatu neb o užítky a necht' jest mezi osobami dotyčenými vlastnictví společné nebo ne, když tím nepřevádí se jmění s jedné osoby súčastněné na druhou neb na osobu třetí.²⁾

Podobně má býti naloženo se smlouvami o rozdělování pozemností mezi osobami, ježto ku pospolitému vlastnictví mají právo³⁾ a s listinami v přičině oddělení statků alodních od statků lenních.⁴⁾

Poplatek obnáší z každého arelu 50 kr.

Převeve-li se jmění s jednoho na druhého, jest převod taký dle své povahy předmětem poplatku.⁵⁾ Jmenovitě listiny, kterými se dělí právo jedné osobě

¹⁾ Změn. pol. saz. ¹⁹/₁₀₁ II. b) z r. 1862.

²⁾ Sem náleží výkazy rozvrhovací v řízení konkursním, listiny neb protokoly sepsané v přičině oddělení plodů, pak listiny, které podle § 3. zák. ze dne 9. července 1863 (Z. z. p. Čechy čis. 9) vydávají se o míře nároku na kontribučenský fond peněžný čili na jeho čistý výnos. Zavodou-li se knížky a zanášejí-li se do nich potvrzení příjmu, neb jiné listiny právní, jsou podobně zápisy poplatku zvlášť podrobeny, ač nejsou-li dle své povahy od poplatku vůbec osvobozeny. (Rozh. m. f. ze dne 8. dubna 1865 č. 5911. — Příl. p. Čechy č. 4, str. 9.)

Dále sluší sem řaditi též smlouvy, kterými přenášejí židé v době velikonoční své jmění na krátký čas za nepatrnou náhradu křesťanům, poněvadž smlouvy takové nelze míti za smlouvy, kterými se přenáší jmění na jiného dle obě. zákona, nýbrž za činy náboženské, ku jejichž provedení jest potřeba spolupůsobení třetí osoby, jímovérce (křesťana). (Rozh. min. fin. ze dne 19. dubna 1854 č. 7172. Příl. p. Hal. č. 15, str. 119.)

³⁾ Pol. saz. ⁷⁵/₅₈ lit. A) popl. zák.

⁴⁾ Pol. saz. ¹⁸/₆₇ popl. zák.

⁵⁾ Pol. saz. ²⁰/₃ popl. zák.

výhradně příslušící s osobou druhou, buďsi za úplatek neb bez úplatku, mají podrobeny býti poplalku co do postoupeného dílu jako listiny postupu neb darovací, aneb dělo-li se tak za příčinou založení společnosti jako smlouvy společenské, listiny o dělení výhradného vlastnictví, jako listiny obsahující smlouvy o úrok z půdy pozemkové a smlouvy o nájem dědičný a p.⁶⁾

Správní dvůr soudní opětně vyslovil náhled,⁷⁾ že zrušení společenství práva vlastnického a rozdělení věci společné mezi jednotlivé účastníky tím způsobem, že každému z účastníků na místo příslušícího mu dříve ideálního práva na celku dostane se část společného statku do úplného, výhradného vlastnictví — jeví se býti směnnou smlouvou, kterou pak co takovou sluší podrobiti poplalku.

Podobně rozumuje rozhodnutí ministeria financí ze dne 30. září 1880 č. 35,324⁸⁾, dokládajíce pro povahu směnné smlouvy, že zde má místa při každém účastníku vzdání se svých práv spoluvlastnických a nabytí spoluvlastnických práv účastníků druhých a uvádějíce dále, že výjimku od zásady téčíni dělení věci, kteráž přísluší k pozůstalosti na více dědiců padlé, nebo kteráž byla dána více obdarovaným, pro které případy byla (článkem 4. cis. nar. ze dne 19. března 1853) stanovena třeba, že má býti zde považováno dělení věci za převod jmění pouze tehkráte a potom, když a pokud kdo z účastníků nabytí tímto jednáním právním hodnoty větší, než-li jaká mu náležela již právem dědičným nebo obdarováním, při čemž náleží míti za „dědičtvi na někoho padlé“ pozůstalost ještě neodevzdanou; že výjimečného ustanovení toho bude lze též užiti při dělení pozůstalosti, která dříve již byla odevzdána, avšak pouze ve způsobě na výmínce závislém, na př. pod výmínkou, že svým činem má býti pozůstalost odevzdána nejstaršímu synovi a p.; a že se zde má míti také vždy na zřeteli, že v případech, v kterých

⁶⁾ Pol. saz. $\frac{2}{100}$ popl. zák.

⁷⁾ V. jeho nář. ze dne 6. února a 20. dubna 1877 č. 184 a 492; ze dne 20. dubna a 1. června 1880 č. 743 a 1081; ze dne 21. března 1882 č. 573; ze dne 30. ledna 1886 č. 31. Budw. I. 35, 67; IV. 756, 788; VI. 1346, X. 2804.

⁸⁾ Příl. p. Mor. č. 12, str. 46; p. Hor. Rak. č. 7, str. 23; p. Tyr. č. 11, str. 22; p. Kor. č. 15, str. 90; p. Kraj. č. 8, str. 19 z r. 1881.

jednotlivým podílníkům některé nemovitosti nebyly přikázány k výhradnému vlastnictví, nýbrž ku společnému vlastnictví s podílíky jinými, nebude lze míti za převod jmění mezi podílíky, kteří spoluvlastníky zůstali, poněvadž zde máme převod jmění pouze mezi podílíky, kterým některé nemovitosti byly přikázány ku společnému vlastnictví na straně jedné a mezi podílíky či účastníky na straně druhé.

Při dělení, jehož předmětem jsou věci movité a nemovité, má býti vyšetřena poplatná hodnota podle těchto zásad, jak při dělení věcí nemovitých; avšak co do poplatku má z části hodnoty na nemovitosti připadající vyměřen býti poplatek procentový, a ze zbytku poplatek škálový, a sice podle škály II., jde-li o pohledávky (jakožto cese dle změn tar. pol. $52/_{32}$ f) z r. 1862, jinak dle škály III. (§ 59.)

Stálý poplatek z listiny budiž pouze jednou zapraven, poněvadž podobná dělení jmění jeví se býti co jediná smlouva směnná.⁹⁾

⁹⁾ Náhled tento opírá se o ustanovení § 829. v. z. o., dle kterého jest „každý účastník úplným vlastníkem podílu svého“, o § 1045. v. z. o., dle kterého směnnou smlouvou jest „smlouva, kterou věc za věc se dává“ pak o § 436. v. z. o., dle kterého jest „zapotřebí, má-li věc nemovitá soudní listinou další na jiného za vlastní býti převedena, by tato listina do knih se vložila“, o změn. pol. saz. $57/_{100}$ z r. 1862, která nemá prý za „převod jmění pouze rozmnožení či zvětšení jmění neb větší nabytí (Mehrerwerb), nýbrž každé nabytí cenných práv a konečně o odstavec 6. lit. b) předběžných připomenutí k sazbě zákona ze dne 9. února 1850, který odstavce zní: „Nabudou-li dvě neb více osob nerozdílně jedné věci nebo jednoho práva, mají se pokládati za osobu jednu. Postoupí-li osoba ve veřejných knihách co výhradný majitel již zapsaná spoluvlastnictví jedné neb více osobám, jsou tyto poviny, zapraviti poplatek dle míry postoupeného jim práva. Není-li udán podíl spoluvlastníka neb spoluvlastníků, mají zapraviti poplatek, tak jako by mezi nimi a původním vlastníkem bylo učiněno rozdělení mírou stejnou. Zvětší-li se vymazáním jednoho spoluvlastníka podíl ostatních, aneb přejde-li spoluvlastnictví ve vlastnictví jediné, jest v témž poměru zapraviti poplatek zůstalým spoluvlastníkům neb zůstalému jedinému vlastníku výhradnému.“

Ustanovení pol. saz. $30/_{3}$ a $8/_{100}$ popl. zák. ve spojení s uvedeným odstavcem 6. lit. b) předběžných připomenutí k sazbě jsou dosti jasná. Pol. $30/_{3}$ a $8/_{100}$ předpisují totiž z listin oddělovacích a dílčích poplatek 50 kr. z každého archu a pouze kdyžby převedlo se jmění s jedné osoby súčasně na druhou neb na osobu třetí, má býti předepsán poplatek dle právní povahy téhož převodu.

Odst. 6. lit. b) předběžných připomenutí k sazbě stanoví všeobecné zásady, dle kterých jest se zachovati při utvořování a zrušování spo-

Jak s listinami oddělovacími budiž naloženo s výkazy o rozdělení pozůstalosti, když tyto opatřeny jsou podpisy interesentů.

lečenství práva vlastnického k věcem nemovitým, a dle těchto zásad má při utvoření společenství práva vlastnického či při nabytí spoluvlastnictví k věci nemovité placen býti poplatek osobami práva spoluvlastnictví nabyvšími.

Co do zrušení společenství práva vlastnického má totéž ustanovení zákona na zřeteli pouze změnění neb zrušení tím způsobem, že vystoupením či — jak zákon se vyjadřuje — vymazáním jednoho neb více z účastníků *uzrostou* podíly účastníků zbyvších aneb když by *zbyl* pouze jediný účastník, přejde spoluvlastnictví ve výhradně vlastnictví osoby jedné a zde má pak býti placen poplatek v poměru práva k části věci nově nabyté.

Dle jasného znění řečeného odst. 6., lit. b) předb. příp. k sazbe má tento něco zcela jiného na zřeteli, nežli pol. saz. $\frac{36}{100}$; kdežto totiž uvedený odst. 6., lit. b) jedná o poplatnosti nově nabytých neb zvětšených částí věci nemovité jednotlivých účastníků a po případě o poplatnosti nabytí vlastnictví výhradně odpadnutím druhého neb ostatních spoluvlastníků, nemá na zřeteli pol. saz. $\frac{30}{100}$ převod *jmění*, nýbrž pouhé vypořádání a rozdělení práv vlastnických dvou neb více osob. Slovo vypořádání (Auseinandersetzung) naznačuje velmi dovedně předmět, který zde má býti předmětem poplatku; totiž dohodnutí se o rozdělení společného jmění a stálý poplatek 50 kr. z archu má býti placen potud, pokud nepřevádí se tímto dohodnutím *jmění* s jedné osoby sčastněné na druhou neb na osobu třetí, totiž pokud při dělení mezi účastníky nepřeveze kdo ze společné věci větší díl nežli mu právě náleží.

Tož jest výklad zákona jistě přirozený.

Dle vývodů uváděných pro mimořádnou poplatnost listin či protokolů oddělovacích má se jeviti řečené vypořádání a rozdělení práv vlastnických co smlouva směnná, kde se dává věc (ideální právo) za věc (reální právo). Ovšem není ve vývodech těch zřejmá tvizeno, že by to bylo smlouvou směnnou, nýbrž pouze, že v jednání účastníků jsou veškeré podstatné momenty („alle Elemente“), které dle § 1045. v. z. o. tvoří pojem smlouvy směnné, a že tedy jest odůvodněno předepsání poplatku z podobného vypořádání a rozdělení jmění dle zásad pro smlouvy směnné platných. — Dle těchto vývodů má se za to a předpokládá se za věc nade všechnu pochybnost zjištěnou, že při podobném vypořádání a rozdělení jmění převádí se navzájem jmění od jednoho účastníka na druhého. Když by tomu tak bylo, nemohlo by býti o poplatku stálém na základě položky saz. $\frac{30}{100}$ vůbec nikdy ani řeči a předepisování poplatku buďsi procentového, buďsi škálového musilo by povždy míti místa. Avšak právě co se předpokládá, co jest nepopratelnou podmínkou placení poplatku jiného, než-li poplatku stálého, není zde splněno. Ani se stanoviska právníckého, ani se stanoviska obyčejného nelze

b) Popisy hranic u srovnání sousedů jimi samými sepsané; pak listiny obchozí či reambulační, t. j. listiny

při podobném vypořádání a rozdělení společného jmění nelze převod jmění, nelze tvrdit, že by kdo byl nabyt jmění, které by nebyl již mítval. Řečené vypořádání a rozdělení jmění mezi účastníky, aniž by který z nich tím nabyt jmění, které by dříve ještě remčl, jest smlouvou o zrušení společenství práva vlastnického a nikoliv a nikdy smlouvou směnnou, které může býti a jest snad také podobnou, s kterou se však nemá stotožňovati.

Taktéž nijak není odůvodněno tvrzení, že odst. 6. lit. b) předb. příp. k suzbě popl. zák. vylučuje pochybnost o tom, že by nemělo býti předmětem poplatku z převodu jmění každé zrušení společenství práva vlastnického ku věci pro zapsání do veřejných knih způsobilé aneb ku právu takovému. Naopak dle zřejmého znění téhož odstavce 6. lit. b) má placen býti poplatek při zrušení podobného poměru spoluvlastnického, avšak pouze potud, pokud vystoupením neb vymazáním jednoho neb více spoluúčastníků zvětší se podíl ostatních aneb přejde-li tím způsobem spoluvlastnictví ve vlastnictví výhradně, pokud *zvětšen byl podíl zbyvšího spoluvlastníku* a nyní stavšího se výhradněho vlastníka celé věci dříve společně. — V případech, o něž zde běží, nevystoupí jeden neb více účastníků ze společenství, nezvětšuje se podíl při žádném z účastníků, o nějakém po vystoupení ostatních účastníků zbyvším jediném účastníkovi, který by pak zůstal co jediný majitel a vlastník neobmezený, nemůže býti ani řeči, proč poplatnost čistých smluv oddělovacích či dílech co smluv, jimiž se jmění přenáší, co smluv směnných nijak nelze odůvodňovati pomocí odst. 6., lit. b) předb. příp., poněvadž *ze zákonného ustanovení toho plyne opak toho, což dokázati by se mělo.* — Taktéž nelze nalézt, že by rozhodujícím byl uvedený důvod, že totiž nutnost zapsání dílel či oddělovacel smlouvy do knih veřejných k vůli nabytí práva vlastnického dle § 436. v. z. o. jest zřejmým dokladem pro nesprávnost a neodůvodněnost náhledu, že každý z účastníků již před dělením měl právo vlastnické k polovici jemu připadlé.

Dle vývodů spr. soudu mají býti podobné smlouvy oddělovacel neb dílel předmětem poplatku proto, že nimi se převádí jmění a právní jednání to má pak býti — jde-li o věc nemovitou — dle zásud poplatkového zákona podrobeno poplatku, necht se správní listina vyhotoví čili nic (§ 1. A) 1. popl. zákona).

Dle náhledu našeho nejde při podobných smlouvách, kde každý z účastníků dostane pouze díl takový, jakýž mu na celku ideálně náležel, o žádné *převody jmění* a nelze proto také předepisovati poplatek za převod jmění. Tímto ovšem nijak není řečeno, že by vedle stálého poplatku 50 kr. z každého archu, jaký sluší platiti z vyhotovení dotyčné listiny právní, neměl býti po případě placen žádný další poplatek, jmenovitě v případech, v kterých jde o dělení věci nemovitě, a o kterých dle § 846. v. z. o. pro nabytí práva věcného k podílu svému jest zapotřebí, by listina o rozdělení sdělná byla do veřejných knih vložená

sepsané držitelé nemovitosti o hranicích jejich držebností, z každého o arelu 50 kr.¹⁰⁾

(§ 436, v. z. o.). Zde by mělo místa ustanovení pol. saz. $\frac{102}{45}$ A) b), dle kterého má býti placen poplatek $1\frac{1}{2}\%$ dle hodnoty věci, pro nabytí práv věcných k do veřejných knih vložené, když právní jednání neb titul nabytí, na základě jehož vklad neměn býti má, nejsou podrobeny poplatku, jaký se vyměřuje za převod majetnosti.

Zda-li změn. pol. saz. $\frac{57}{100}$ z r. 1862 má či nemá za předmět poplatku každé nabytí věcných práv bez ohledu na to, převádějí se zároveň jmění nebo ne, a dále, zda-li důvtipně rozumování, že při zrušení smlouvy společnosti a při dělení jmění společného mezi jednotlivé společníky dána jest smlouva směnná — nenuší zde ani býti rozhodováno, poněvadž toho pro vyměření poplatku k vyřádkání a rozdělení společných práv vlastnických dle zřejmého speciálního ustanovení popl. zákona není zapotřebí. Zde totiž má platnosti a v první řadě rozhoduje pol. saz. $\frac{36}{100}$, která pro poplatnost právního jednání ve smyslu změn. pol. saz. $\frac{57}{100}$ vyžaduje *vyjstorně převod jmění*.

Správnost našeho náhledu potvrzuje dále nezvratně ustanovení pol. saz. $\frac{70}{100}$ která jeduajíc o „rozdělování pozemků“ praví sub lit. A): „Smlouvy o tom (sc. o rozdělování pozemků) mezi osobami, ježto k pozemku mají právo společně, jak listiny oddělovací; mezi osobami jinými, pokud se týče odděleného pozemku jak smlouvy tihoré; a podobně pol. $\frac{104}{100}$ dle které smlouvami, na jejich základě jednoum z dědiců přenechá se realita oproti vyplacení spoludědiců, má též býti naloženo jak smlouvami oddělovacími.“

Jde-li při podobných smlouvách oddělovacích pouze o věci *movité*, nebude dle našeho náhledu vůči uvedenému ustanovení o řečených smlouvách oddělovacích též moci býti předepisován z titulu vyřádkání a rozdělení jmění zvláštní poplatek skálový, což ovšem nevylučuje placení téhož poplatku z titulů jiných na př. za příčinou obdržetého potvrzení do smlouvy pojatého a pod. — Když a pokud obdrží kdo z podílníků více nežli mu dle smlouvy společenské již náleželo, jeví se část, o kterou jednotlivce více obdržel, převodem jmění a má co takový býti zvláštním předmětem poplatku, jak v uvedeném odst. 6., lit. b) předb. příp. k suzbě z r. 1850 jasně jest vysloveno.

Konečně nutno míti na zřeteli, že poplatkový zákon v první řadě jest vydán pro poplatníky a v poslední snad řadě pro právníky za tím účelem, by na něm svůj rozum vyhrušovali. Obyčejný zdravý rozum poplatníkův přiči se tomu, že v díle smlouvy, kde žádný ze společníků ničehož na jmění nenabyde, dává se vše za vše. Uvážíme-li dále, že na př. při 6 podílnících máme pak co jeduati s 12, pravím s dvanácti smlouvami směnnými, že pro vypočítávání poplatku bez mála bylo by potřeba logaritmů, nelze nám ani mysliti, že by zákonodárci při sdělení zákona poplatkového vůbec a při stanovení pol. $\frac{36}{100}$ zvlášť něco podobného bylo tanulo na mysli.

Odsrašující zrovna příklad podobného vyměření poplatku z díle smlouvy, jinak velmi jednoduché a jasné, uvádí Z. Lepaš v „Právniku“ XXXII. str. 338—342, kde bylo uznáno za nutné, k objasnění poměru právního

V. též Podání a protokoly (§§ 94., 95., 100., 101.).

e) Zvláštní svolení osob zavázaných ku vložení práv do knih veřejných, z každého archu . . . 50 kr.¹¹⁾ nelze-li považovati takové svolení za smlouvu hypoteckární proto, že ve smlouvě o věci hlavní hypotéka nebyla dána. (§ 94.)¹²⁾

Podobně sluší naložiti s vyjádřením pro spravení záznamu.

Za právní listiny, které neobsahují ani převod ani utvrzení práv, sluší též míti listiny, obsahující svolení k výmazu, jaké dříve zavázaný, v jehož osobě bylo též právo spojeno, vydá proto, by splnil požadavek práva formálního. Zde jest pouze zapotřebí,

užiti sebou diagramu a kde vyměření poplatku (pro 5 podílníků) nevyžaduje nic méně a nic více než-li čtyry strany tiskové.

Že zákonodárci podobných komplikací nechtěl, jest jisto, a kdyby byl chtěl, by z dílčích smluv, při kterých žádný z podílníků nezbývá žádného jmění, vůbec jaký poplatek procentový byl placen, byl by byl tak zřejmě naznačil při pol. ³⁰/₃, která dílčím smlouvám jest věnována.

Jinak vypadá věc při zrušení společnosti komanditní neb liché, kde komanditistovi neb lichému společníku, který určitě nim nevložené věci společnosti komanditní převzal by ve vlastnictví výhradně, slušelo by předepsati poplatek $3\frac{1}{2}\%$ (při věcech nemovitých) neb poplatek škálový (dle škály III. při jiných věcech movitých než-li penězích) dle celé hodnoty věci, poněvadž tentýž dle art. 150. obch. zák. ze dne 18. prosince 1862 sčastněn jest při společnosti pouze vkladem majetkovým a poněvadž při zrušení společnosti dle art. 172., potažité 131. téhož zákona jest oprávněn požadovati pouze hotovou sumu peněz, jaká na jeho podíl vychází, a poněvadž dle toho nelze jej považovati za majitele společenského jmění komanditistů, nýbrž pouze za společníka neb společníky osobně zavázané.

Tot jsou zásady, ku kterým se též ministerium finanč. dle svého rozh. ze dne 3. června 1865 č. 11.771 (Pril. p. Čechy č. 15, str. 56; p. Hor. Rak. č. 2, str. 8 z r. 1866; p. Štyr. č. 24, str. 90; p. Kor. č. 22, str. 82; p. Kruj. č. 23, str. 116; p. Dalma. č. 7, str. 20 z r. 1873) a zem. říd. řn. v Čechách vypořádem svým ze dne 25. prosince 1872 č. 51.221 (Pril. p. Čechy č. 15, str. 56) zřejmě znaly. — V též smyslu bylo rozhodnutím min. řn. ze dne 13. března 1865 č. 62.609 (Pril. p. Štyr. č. 27, str. 97; p. Kor. č. 24, str. 93; p. Kruj. č. 17, str. 90) vystoveno, že odevzdání určitých věcí movitých v úplné a výhradně vlastnictví jednotlivých spoludědiců eo ekvivalent za jejich podíly dědičné nemá býti považováno za nové nabytí jmění, a že dotyčná listina má býti podrobená pouze stálému poplatku (50 kr. z archu) eo listina oddělovací utd.

¹⁰⁾ Pol. saz. $\frac{51}{24}$ b), $\frac{34}{82}$ popl. zák.

¹¹⁾ Pol. saz. $\frac{53}{15}$; $\frac{103}{46}$ b) popl. zák.

¹²⁾ Pozn. k pol. saz. $\frac{103}{46}$ popl. zák.

by právní listinou doložil skutek, kterým stalo se spojení práva a povinnosti v jedné osobě;¹³⁾ dále spisy notářské, kterými zhotovená již listina soukromá má nabytí povahu listiny notářské, aniž by jaké byly se udály změny v právech a povinnostech;¹⁴⁾ listiny obsahující prohlášení knihovních věřitelů a knihovních dlužníků, jehož předmětem jest výhradně snížení míry úrokové, změna lhůty splácení a změna modalit splácení pro pohledávky knihovně vtělené a p.¹⁵⁾

Poplatek má zde obnášeti 50 kr. z každého archu, ač nevychází-li dle skály II. poplatek nižší, který pak by měl místa.

§ 111.

II. Listiny obsahující převod, utvrzení neb zrušení práv necennitělných.

Veškeré listiny, obsahující převod práva, utvrzení neb zrušení práv a závazků, mají-li za předmět věc necennitelnou a je-li umluvené snad vzájemné konání též necennitelné,¹⁾ na př. smlouvy uzavřené mezi korporacemi o právu inkorporačním,²⁾ zřeknutí se práv za úplatek, není-li cenitelné ani právo, o něž jde, ani to, co na úplatu bylo dáno;³⁾ 1) listiny obsahující zřeknutí se všelikého nároku ku náhradě, jaké se vydávají dle § 3. instrukce výnosem min. fin. ze dne 9. července 1890 čís. 22.015 prohlášené o revisi váhy a vzorků, když tato se předsevezme při zá-silkách cukru surového kontrolními orgány na místě kupce;⁴⁾ dále

¹³⁾ Rozh. m. l. ze dne 27. října 1852 č. 38.757. (Sb. norm. p. Čechy II. č. 582 str. 1019. — Felsenbrunn I. 318.)

¹⁴⁾ Nat. mín. spr. a fin. ze dne 27. listopadu 1858 odst. 5. b) (č. z. č. 223).

¹⁵⁾ Rozh. m. l. ze dne 26. dubna 1881 č. 11.259. (Pril. p. Čechy čís. 6, str. 19; p. Tyr. č. 5, str. 8.)

1) Změn. pol. saz. ^{19/100} l. B) z r. 1862.

2) Pol. saz. ^{64/100} popl. zák.

3) Pol. saz. ^{39/100} a) pop. zák.

4) Zřeknutí se práva cenitelného za úplatek v. § 65. a zřeknutí se práva cenitelného bez úplatku v. §§ 68., 69.

5) V § 2. téže instrukce naznačená ordre kupujícího, pokud obsahuje pouze příkaz, by na jeho místě orgány kontrolní obstaraly revisi váhy a vzorků,

listiny o přijetí dítěte za vlastní, pokud se tím poskytují pouze všeobecná práva mezi zvoliteli a zvolenci, jak jsou obč. zák. stanovena;⁶⁾ listiny, jichž výhradním předmětem jest shodnutí se stran na použití řízení bagatelního;⁷⁾ listiny narovnáací, pokud jde o necenitelný předmět narovnání a listy zapuzovací, které odevzdávají mužové ženám v příčině zrušení manželství mezi židovskými manželi platně uzavřeného,⁸⁾ neobsahují-li listy a listiny řečené žádné ustanovení, dle kterého by též sebou bylo opatření učiněno o majetek manželů, o výživě manželky neb dětí, aneb kterým by na svolence bylo převedeno jmění aneb nějaká práva věcná vůbec, v kterýchžto případech budiž poplatek placen dle povahy právního jednání do řečených listin sebou pojatého atd.

Jinak obnáší poplatek z každého archu 50 kr.⁹⁾

§ 112.

III. Listiny obsahující právní jednání podrobené poplatku procentovému.

Předmětem poplatku stálého jsou veškeré listiny vyhotovené o právním jednání, ježto jest podrobeno po-

jest podrobena poplatku co příloha. — Rozh. m. f. ze dne 3. dubna 1892 č. 7796. (Příl. p. Čechy č. 25, str. 15; p. Dol. Rak. č. 2, str. 3; p. Mor. čís. 9, str. 42; p. Slez. č. 4, str. 9; p. Hal. č. 11, str. 55). Když by takové prohlášení zřikací obsaženo bylo v korespondenci kupecké neb tvořilo integrující část této, která před jejím upotřebením úředně pod výminkou od poplatku jest osvobozena, budiž šetřeno ustanovení v. § 185. naznačených, — a pro případ, že by nastala povinnost, dodatečně učiniti zadost povinnosti poplatkové, jsou orgány c. k. cukerní berní kontroly zmocněny, překolkovati známky na takové korespondenci dodatečně upotřebené. (Rozh. m. f. ze dne 31. července 1893 č. 26.933. — Příl. p. Dol. Rak. čís. 20, str. 41; p. Hal. č. 6, str. 70 z r. 1894.)

⁶⁾ Pol. saz. $\frac{10}{100}$ popl. zák.

⁷⁾ Bylo-li podobné dohodnutí pojata do poplatné listiny o hlavním jednání sepsané (v nákladním listu, v poukázce a pod.) neb do protokolu projednávacího, není podrobeno zvláštnímu poplatku. (Zák. ze dne 24. května 1873 § 13. (ř. z. č. 97).

⁸⁾ Pol. saz. $\frac{68}{100}$ popl. zák.

⁹⁾ Sem spadají též vyjádření zřikací, které úředníci a služebníci státní na odpočinek jdoucí dle § 3. čís. nař. ze dne 9. prosince 1866 (ř. z. č. 157) jsou povinni přiložiti k svým žádostem za odbytné. (Nař. m. f. ze dne 13. prosince 1867 č. 45.976. — Věst. m. f. č. 41, str. 252.)

platku procentovému, a poplatek obnáší z každého archu 50 kr.¹⁾

Jedná-li se však o ustanovení pro případ smrti, jako o poslední pořízení (testamenty a kodicíly), o testamenty vzájemné, o smlouvy dědické, o listiny, jimiž dává jeden manžel druhému právo k požitkům na čas života, pak-li by jej přečkal (smlouvy advitalitní), o svatební a jiné smlouvy, jimiž dává jeden manžel druhému právo jakékoliv pro případ smrti, obnáší poplatek z prvního archu 1 zl.²⁾ *)

Dá-li zůstavitel neb svědci závětní při soudu neb notáru v protokol zanéstí testament ústní, jest tím dána listina o převodu majetnosti pro případ smrti. Protokol takový jest sice kolku prost (v. § 183. lit. a), avšak poplatek 1 zl. budiž předepsán a sice současně s poplatkem, který sluší předepsati z převodu zůstavitelem pořízeného.³⁾

Jde-li o poslední pořízení, jímž žádné jmění se nepřevádí, aneb o pozůstalost nepřevyšující bez srážky břemen 25 zl., nemá tento poplatek místo.⁴⁾

¹⁾ Sem spadají též súčasnými stranami podepsané výkazy o rozdělení pozemků, když o jednání právním byla zvláštní zhotovena listina. Nebyla-li tato sdělána, budiž zmíněnými výkazy naloženo, jak se smlouvami o dělení pozemků. (V. § 110. pozn. 9.) (Pol. saz. $\frac{75}{68}$ B), b) popl. zák.)

²⁾ Změn. pol. saz. $\frac{4}{111}$ A) a), b); $\frac{6}{52}$; $\frac{19}{101}$ I., A), l) z r. 1862; pol. saz. $\frac{14}{6}$ pop. zák. — Srv. též: Nař. m. f. ze dne 13. září 1872 č. 26.537. (Věst. min. fin. č. 32, str. 273.)

*) Velmi podivně se vyjímá a příčinu k nezaviněným nepřijemnostem může zavdati neopravený omyl, nebo dříve snad tisková chyba v úředním vydání: „Das Ges. v. 9. Februar 1850“ z r. 1886, kde pro listiny, jimiž dává jeden manžel druhému právo k požitkům na čas života, pak-li by zemřel, uveden jest poplatek 50 kr. na místo 1 zl.

³⁾ Rozh. m. f. ze dne 27. října 1864 č. 37.857. (Pril. p. Štyr. č. 11, str. 32 z r. 1865; p. Kor. čís. 15, str. 59 z r. 1865; p. Kraj. čís. 17, str. 89 z r. 1865; p. Tyr. č. 19, str. 51.)

⁴⁾ Změn. pol. saz. $\frac{60}{44}$ lit. x), $\frac{10}{101}$ lit. l), al. 2. z r. 1862 a pol. saz. $\frac{70}{60}$ lit. a) pop. zák.; pak nař. m. f. ze dne 3. června 1865 č. 25.313. (Věst. m. f. č. 25, str. 136.)

§ 113.

IV. Listiny podrobené poplatku škálovému.

Listiny, ježto podrobeny jsou poplatku škálovému a ježto se vyhotoví ve více jak ve dvou exemplářích, bylo-li šetřeno formálních ustanovení pro případy takové předepsaných (v. §§ 8., 164.), jsou podrobeny exempláře další (třetí, čtvrtý atd.) stálému poplatku 50 kr. z archu, vyjma směnky, ku kterým ustanovení toto nemá se vztahovati.¹⁾

§ 114.

V. Listiny obsahující následující smlouvy:

a) Smlouvy zmocňovací t. j. smlouvy o vedení cizích záležitostí, nebyla-li zřejmě neb mlčky ujednána jakás odměna; pak smlouvy, jimiž se propůjčuje plná moc, neobsahují-li sebou slib odměny; z každého archu 50 kr.

Obsahují-li listiny ty ustanovení o odměně, jeví se býti předmětem poplatku škálového, co smlouvy o službu (v. §§ 38., 53.)¹⁾

Byla-li o vydání plné moci zvláštní vyhotovena listina, neb byla-li plná moc pouze do protokolu dána, jak na př. připouští § 9. zákona o řízení bagatelním,²⁾ aneb tvoří-li část smlouvy jiné, byla-li na listinách již vyhotovených přidána, jako na kvitanci daná zmocňující klausule pro přijmutí peněz, zda-li se udělí ve formě legitimace a pod., nemá na poplatnost žádného vlivu. Podobně byla vyslovena poplatnost plné moci vydané během řízení před soudem živnostenským,³⁾ plné moci dané v kontextu úplatných smluv o službu⁴⁾ a pod.

Poplatku 50 kr. též podléhají indosamenty na směnkách škále II. podrobených, když k nim přidána jest poznámka

¹⁾ Popl. zák. §§ 40., 62. Zák. ze dne 8. března 1876 § 4., posl. al. (ř. z. čís. 26).

²⁾ Pol. saz. 117/27; 48/111 popl. zák.

³⁾ Zák. ze dne 24. května 1873 § 8., al. 3. (ř. z. č. 97).

⁴⁾ Zák. ze dne 14. května 1869 § 79., al. 5. (ř. z. č. 63).

⁵⁾ V tomto případě, kde jde sebou o poplatek ze smlouvy o službu, nemá obnášení poplatek za každý arch méně jak 50 kr. Nař. m. f. ze dne 7. října 1851 (ř. z. č. 229).

„ku přijetí peněz“, „pro incasso“ — „per procura“ aneb jiná formule plnomocenství vyznačující (v. § 29. lit. c)⁵⁾.

Plné moci od poplatku osvobozené v. § 195.

b) Smlouvy rozhodčí, t. j. snesení se o rozsudího a s rozsudím o přijetí úřadu, z každého archu . . . 50 kr.⁶⁾

c) Smlouvy o přijetí učenníků zletilých, když závazek mistrem převzatý spočívá jedině v tom, že učenník bude vyučován nebo sebou také stravován pouze za služby učenníkem samým konané, z každého archu 50 kr.⁷⁾

Smlouvy o přijetí nezletilých osob do učení jsou poplatku prosty (v. § 189., lit. x).

d) Smlouvy o službu. Když jde pouze o změnu služby u téhož pána, aniž by dřívější plat byl zvýšen, z každého archu 50 kr. (v. § 37.).⁸⁾

e) Smlouvy společenské, nesou-li se za společným účelem prospěchu a zisku účastníků a spojují-li účastníci pouze práci svou, z prvního archu 5 zl.; nese-li se společný účel za prospěchem a ziskem, nechť spojí práci svou aneb též věci své, z prvního archu 2 zl.⁹⁾¹⁰⁾

Společenské smlouvy podrobené popl. dle škály III. v. § 48. a dle škály II. v. § 55.

f) Smlouvy o půjčku, jimiž se někomu odevzdává věc neuzivatelná k užívání bezúplatnému na určitý čas; z každého archu 50 kr.

Je-li za užívání umluven úplatek, jeví se býti smlouva ta smlouvou o nájem a pacht a budiž pak co takovou naloženo. (v. § 51.).¹¹⁾ ¹²⁾

⁵⁾ Zák, ze dne 8. března 1876 § 11. a) (ř. z. č. 26).

⁶⁾ Pol. saz. ⁷⁰/₃₃ popl. zák.

⁷⁾ Změn. pol. saz. ⁸⁰/₄₀ c) z r. 1862.

⁸⁾ Pozn. 3. ku změně pol. saz. ⁸⁰/₄₀ z r. 1862.

⁹⁾ Změn. pol. saz. ⁴¹/₅₅ A), B) 1.) z r. 1862.

¹⁰⁾ Stanovy vydané od náboženských obcí židovských nejsou předmětem poplatku, když mají za účel pouze pěstování záležitostí náboženských, vyučovacích a humanitních; nespádají totiž pod ustanovení tato co smlouvy společenské. (Rozh. m. f. ze dne 12. prosince 1870 č. 34.393. — Příl. p. Čochy č. 19, str. 89.)

¹¹⁾ Pol. saz. ⁰⁷/₀₈ popl. zák.

¹²⁾ Dle pol. saz. ⁴/₀₁ B) 2.) má přenechání bezúplatného užívání podrobeno býti poplatku procentovému (1, 4 neb 8⁰/₀ s 25⁰/₀ přír.). Ustanovení toto jest

g) Smlouvy s chovací, nebyla-li v nich umluvena odměna, z každého archu 50 kr.

Při umluvené odměně má místa poplatek škálový rovně jak při smlouvách o službu (v. §§ 36., 53.).¹³⁾

h) Smlouvy uzavřené mezi cizinci v mezích státu rakouského, kterými se jmění převádí, aniž by převody ty měly míti právních účinků v zemích rakouských. Poplatek obnáší z každého archu 50 kr.

Pak-li by podobné smlouvy později měly nabyti právních účinků v zemích rakouských, budíž povinnosti poplatkové za dost učiněno dle pravidel všeobecných (v. §§ 10., 149. lit. b).¹⁴⁾

§ 115.

VI. Změna míry úrokové, měny archů doby splatnosti.

Z listin, jimiž u některého peněžního dluhu listinou již dosvědčeného toliko míra úroků nebo lháta splatnosti se mění, archů dlužná suma přepočítává se na jinou měnu, budíž placeno z každého archu 50 kr., jest-li že příslušně jednání původně podrobeno bylo zákonnému poplatku a jest-li že by dle škály II. nepřípadl poplatek menší.

Sem náleží též listiny, následkem jichž pro snížení míry úrokové dle § 1. zák. ze dne 14. června 1888 (ř. z. č. 88) vydávají se zástavní listy s úrokem nižším.

Jest-li že v listinách s vřechu řečených zvyšuje se suma dluhu, budte pokládány vzhledem k rozdílu za listiny o jednání novém.¹⁵⁾

v zřejmém odporu s ustanovením pro smlouvy o půjčce vysloveným. Nelze jinak, než-li — jak též *Widmer* (str. 102. a násled.) uvádí — za to míti, že zákonodárci při pol. saz. $\frac{47}{100}$ tamuly na mysli půjčky neopatrnějších věcí movitých, kde z pravidla hodnota lukové půjčky nebývá značná, a kterou umohly zléžka bylo by na jisto postaviti, kdežto ustanovení pol. $\frac{4}{101}$ má přijiti k platnosti při veškerých závažnějších případech vůbec a při přenechání bezzáplatného užívání věcí nemovitých zvláště.

¹³⁾ Pol. saz. $\frac{82}{100}$ popl. zák.

¹⁴⁾ Odst. 4. předb. příp. k sazbě popl. zák., pak Nař. mín. řu. ve srozum. s mín. zahr. zál. ze dne 1. června 1853 (ř. z. č. 105).

¹⁵⁾ Zák. ze dne 9. března 1889 § 1. (ř. z. č. 30).

§ 116.

VII. Postoupení priority.

Postoupení priority jest předmětem poplatku stálého z každého archu 50 kr., když postoupení stane se bez úplatku.

Když více jest osob, co postupují priority, budiž stálý poplatek tolikrát placen, kolik je osob.

Postoupení priority za úplatek v. § 59.

§ 117.

VIII. Nabídky.

Z nabídek (offer) a podání ke smlouvě, když lze je považovati za slib ve smyslu § 861. v. z. o., budiž zapravováno z každého archu 50 kr.¹⁾

Bylo-li více nabídek ústních pojata do protokolu jediného, budiž poplatek uvedený při sepsání protokolu tolikrát zapraven, kolik nabídek do protokolu bylo dáno.

Když nabídka byla přijata, budiž protokol opatřen poplatkem z právního jednání, do kterého má však včítán býti poplatek za přijatou nabídku zapravený, když prvý jest vyšší jak tento.²⁾

Poněvadž pro poplatnost nerozhoduje forma, nýbrž obsah listiny, sluší míti za spadající sem předmět poplatku (50 kr. z archu) podpisem opatřené výpočty o nákladu, jež obsahují zevrubné položky prací a věcí, co mají býti dodány, jakož i vypočtenou cenu, jaké porážku na místo formálních ofert bývají podávány.³⁾ Druhou stranou nebude lze voliti formu oferty k uzavření právního jednání, aniž by dle povahy tohoto šetřeno bylo ustanovení poplatkových, na př. k uzavření smlouvy projednací a pod.⁴⁾

¹⁾ Pol. snz. 24/10 popl. zák.

²⁾ Předb. příp. k sazbě § 4. z r. 1862. — Srov. též rozh. m. f. ze dne 1. června 1861 č. 11.077. (Přil. p. Italič č. 18, str. 64; p. Kruk. č. 15, str. 43.)

³⁾ Srov. Vým. zom. řid. sn. p. Čechy ze dne 16. března 1889 č. 11.742. (Přil. p. Čechy č. 17, str. 13); — Vým. sn. řid. p. Hor. Rak. ze dne 19. září 1889 č. 11.476 (Přil. p. Hor. Rak. č. 11, str. 45). — Vým. sn. řid. p. Kraj. ze dne 10. září 1889 č. 13.220 (Přil. p. Kraj. č. 16, str. 62). — Vým. sn. řid. p. Přim. ze dne 2. července 1889 č. 15.590 (Přil. p. Přim. č. 9, str. 73). — Srov. též nál. spr. soudu ze dne 9. března 1880 č. 456. (Budw. IV. 721.)

⁴⁾ Srov. nál. spr. soudu ze dne 22. května 1894 č. 1969.

Nabídky a podání ve formě korespondence kupecké jsou pod výminkou od poplatku osvobozeny (§ 185.).²⁾

§ 118.

IX. Ratifikace a konsensy, pak utvrzení práv.

Schválení a svolení osob soukromých (ratifikace a konsensy), jehož jest zapotřebí k platnosti právního jednání, které bylo neb má býti před se vzato osobou třetí, když přivolení takové dá se ve spisu zvláštním a obsah tohoto obmezí se úplně na řečené schválení a svolení.^{1) 2)}

Utvrzení práva zástavou, jistotou či kaucí, hypotékou neb rukojemstvím³⁾, taktéž přivolení k výmazu z knih pozemkových, není-li řečené utvrzení práva neb svolení k výmazu sebou již obsaženo v listině, ježto byla sepsána o hlavním jednání právním, kde by právní jednání to poplatku bylo prosto (§ 193.), a pak vůbec listiny obsahující utvrzení práv,⁴⁾ nejsou-li práva, za která se zástava dá aneb závazky, za která se ručí, cenitelný.⁵⁾

Poplatek obnáší ve všech těchto případech z každého archu 50 kr.⁶⁾

¹⁾ Zák. ze dne 29. února 1864 § 9. (č. z. č. 20).

²⁾ Pol. saz. ^{64/31} b); ^{74/31} popl. zák.

³⁾ Sem má spadati též povolení ku sňatku, svolení knihovněk věřitelů neb čekatelů fideikomisu k právnímu jednání držitele nemovitosti neb osoby fideikomisu požívající.

⁴⁾ Změn. pol. saz. ^{101/34} z r. 1862.

⁵⁾ Pol. saz. ^{106/31} b) popl. zák.

⁶⁾ Pol. saz. ^{81/31} popl. zák.

⁶⁾ Nejsou-li splněny podmínky, na kterých závisí předepisování pouhého poplatku stálého, nemůže poplatek tento míti místa. Tak má listina, obsahující schválení právního jednání osobou třetí předsevzatého podrobena býti poplatku co právní listina dle obsahu a povahy schváleného jednání právního, jakmile obsah řečené listiny nebyl obmezen na pouhé schválení. -- Utvrzení práva, zvláštní listinou dané, má býti podrobeno poplatku, jaký vychází z utvrzeného práva samého, neprokáže-li se, že o tomto hlavním jednání byla sepsána listina a že dotyčné právní jednání bylo již poplatku podrobeno; a svolení k výmazu (se strany oprávněného) má býti považováno buď za darování a co takové býti podrobeno poplatku, jakmile či pokud vůbec není doloženo kvitancí neb vůbec listinou, že závazek,

Pokud ratifikace a konsensy, utvrzení práva, svolení k výmazu, rukojemství jsou poplatku prosty a považují se za části listiny poplatku nepodrobené, v. §§ 7., 193.

§ 119.

X. *Výpovědi mimosoudní.*

Zde obnáší poplatek z každého archu 50 kr.¹⁾

Dotyčené obdržecí potvrzení jest pod výminkou od poplatku osvobozeno²⁾ ³⁾

§ 120.

XI. *Vzdání se dědictví.*

Jednoduché vzdání se dědictví, t. j. vyjádření, kterým se prohlašuje úřadu projednávacím buďsi v podání buďsi do protokolu, že nebude užito zákonného neb testamentárního práva k dědictví neb odkazu. Poplatek budíž placen jak z obyčejného podání soudního neb z protokolu při soudu sepsaného (36 kr. z archu.)¹⁾

§ 121.

XII. *Počty či účty.*

Počty či účty, které kdo, jsa k tomu vázán poměrem služebním neb co jednatel klade osobě, co má právo složení účtů požadovati, pak výtky účetní a výklady na ně, pokud spisy ty (účty, výtky a výklady) týkají se bezprostředně jmění, o kterém

o nějž jde, zrušen byl úplatně, aneb za předmět poplatku škálového když a pokud nebylo prokázáno, že kvitančním poplatku bylo již zadost učiněno (v. též § 95., odst. h); a listiny rukojemské mají býti předmětem poplatku škálového (dle skály II.) jakmile jest závazek, o nějž jde, cenitelný. — V. též; Zreknutí se práv (§ 65.).

¹⁾ Pol. saz. ¹⁰⁸/₁₃.

²⁾ Pol. saz. ³¹/_n m. popl. zák.

³⁾ Výpovědi soudní jsou předmětem poplatku co podání (v. § 95. 1. a).

¹⁾ Změn. pol. saz. ⁴⁰/₁₄₃ a) 1.); ⁶⁰/₇₀ a) 2.) z r. 1862; pak pol. saz. ³⁶/₅₁ popl. zák. — Srov. též rozh. m. f. ze dne 17. června 1866 č. 16.323. (Pril. p. Hul. č. 16, str. 77.)

se účely podávají; dále listiny (doklady neb dokumenty účetní) týkající se předmětu počtu, když vydány jsou tím, co účet klade tomu, komu se účet vydává, neb naopak, pokud listiny tyto nejeví se býti listinami (doklady) o právních poměrech mezi oběma stranami nebo o plnění závazků na těchto poměrech právních se zakládajících, na př. smlouvou o službu, kvitací vydavatele účtů na služné obdržené ze jmění, o němž účet vydává atd. — jakmile o ně (účty) vede se právní pře.

Jsou-li účty a jejich doklady samy předmětem sporu, obnáší poplatek z každého archu 50 kr.; přikládají-li se ale jen pro lepší vysvětlení věci sporné, aneb užije-li se jich kromě řízení sporného co příloh, jsou podrobeny poplatku, jaký pro přílohy jest vyměřen (15 kr. neb 10 kr. z archu).

Jinak jsou podobné účty a doklady jejich pod výnimkou od poplatku osvobozeny.¹⁾ (v. § 186).

§ 122.

XIII. Absolutoria.

Účetní propuštění (absolutoria) vydaná osobami soukromými, soudní i nímousoudní, z každého archu . . . 50 kr.; pak uznání účtů (agnoskování) t. j. potvrzení, jimiž soukromníci, kterýmž byly účty kladeny, uznávají tyto za správné, nechť pak byly částečné neb konečné, taktéž z každého archu 50 kr.¹⁾

Pod ustanovení toto spadají písemná uznání pohledávky vykázané v kontokorentu ve prospěch vydavatele, když uznání stálo se se strany toho, jemuž kontokorent svědčí, či pro něhož kontokorent byl vydán.²⁾

§ 123.

XIV. Bilance.

Bilance a bilanční účty obchodníků a živnostníků mezi sebou, jež vykazují vzájemné pohledávky a dluhy

¹⁾ Pol. saz. ⁰⁰/₃₃ A) popl. zák.

¹⁾ Pol. saz. ⁰⁶/₃₃ C), D) popl. zák.

²⁾ Rozh. m. f. ze dne 11. května 1877 č. 6822. (Příl. p. Čechy č. 6, str. 24; p. Hor. Rak. č. 9, str. 39.)

aneb pohledávání a povinnování, necht' jsou opatřeny podpisem vydavatelovým, neb podpisem toho, pro něhož jsou vyhotoveny, aneb podpisy obou stran; z každého archu 5 kr.¹⁾

Podobně budíž naloženo s výtahy z knih, jaké závody živěné občas vydávají jednollivěcům o vkladech na běžný účet (kontokorent) učiněných.²⁾

§ 124.

XV. Účty obchodnické a živnostnické.

1. Účty tyto (konta, noty, noty eskomptní, výkazy, faktury, zápisné knížky atd.) t. j. taková zapsání, kteráž vydávají obchodníci neb živnostníci obchodníkům, živnostníkům aneb jiným osobám o věcech svého obchodu neb své živnosti, to jest o jednáních obchodu neb živnosti se týkajících, z nichž jim vzešlo nějaké pohledávání, nehledie k tomu, zda-li taková zapsání obsahují v sobě nějaké saldo čili nie.¹⁾

K poplatnosti zapsání takového, by totiž zapsání podobné ve smyslu ustanovení poplatkových mohlo býti považováno za účet a předmět poplatku, jest zapotřebí:

a) by bylo vydáno od obchodníků neb živnostníků²⁾,

b) by obsahem byly věci či jednání týkající se obchodu neb živnosti a

c) by z toho jednání pro vydatele vzešlo nějaké pohledávání.

¹⁾ Pol. saz. $\frac{1}{2}$ popl. zák. — Zák. ze dne 29. února 1864 § 10, al. 1. (ř. z. č. 20).

²⁾ Sev. rozh. m. f. ze dne 11. prosince 1874 č. 25.094. (Přil. p. Dol. Rak. č. 17, str. 43; p. Mor. č. 18, str. 70; p. Čechy č. 2, str. 4 z r. 1875; p. Hor. Rak. č. 5, str. 18 z r. 1875; p. Korut. č. 2, str. 4 z r. 1875; p. Přim. č. 3, str. 26 z r. 1875; p. Hal. č. 4, str. 23 z r. 1875; p. Buk. č. 5, str. 21 z r. 1875; p. Dalm. č. 8, str. 27 z r. 1876.)

¹⁾ Zák. ze dne 8. března 1876 § 19, al. 2. (ř. z. č. 26).

²⁾ Účty vydané jinými osobami než-li obchodníky a živnostníky nejsou vůbec předmětem poplatku co účty, pokud není na nich vyznačeno obdržení potvrzení.

Jsou-li takové účty opatřeny saldem či obdržecím potvrzením vydavatelovým, jeví se býti předmětem popl. dle škály II., které povinnosti dle všeobecných pravidel sluší učiniti za dost (v. §§ 138., 139.).

Chybí-li některá z těchto podmínek, nemůže o poplatnosti, podobného zapsání co účtu býti řeči. Proto nelze na př. míti palmární účty advokátů a lékařů za účty poplatné, poněvadž ve smyslu ustanovení poplatkových nelze řaditi advokáty a lékaře mezi obchodníky a živnostníky;³⁾ 4) podobně nelze míti za poplatné účty noty, které se zasílají odběratelům se zbožím neobjednaným (na ukázkou), ač vedle věci zaslaných jejich cena sebou jest v notě vyznačena, když z dotyčné noty samé lze zřejmě seznati okolností, že zboží bylo bez objednávky (na ukázkou) zasláno, poněvadž této notě nepředcházelo žádné jednání právní, a poněvadž proto pro vydatele nevzešlo ještě žádné pohledávání atd. Noty podobné jeví se býti kupeckou a obchodní korespondencí poplatku prostou.⁵⁾

Za to se spokojuje zákon

ad a) s doklady dosti nepatrnými, jedná-li se o dňkaz, že a od kterého obchodníka neb živnostníka účet pochází, není totiž k tomu zapotřebí podpisu vydavatelova, nýbrž postačí již, když ústav neb osobu, v jejíž obchodě neb živnosti vyhotovení se stalo, vůbec lze seznati z účtu, na př. z toho kterého označení tištěného, z razítka a pod.⁶⁾

ad b) Co do obsahu účtu — má-li poplatnost býti odůvodněna — musí sice uvedeno býti zboží dodané aneb vůbec to které plnění, a sebou požadavek za to vycházející, musí býti totiž uvedeno co bylo dáno či konáno se strany jedné a co za to má býti dáno či konáno se strany druhé ve prospěch vydatele účtu; na př. množství zboží co bylo koupeno

³⁾ Nař. m. f. ze dne 27. května 1876 č. 12.575 (Věst. m. f. č. 17, str. 101) a rozh. m. f. ze dne 8. února 1883 č. 3196. (Příl. p. Hor. Rak. č. 2, str. 4; p. Kor. č. 8, str. 72; p. Tyr. č. 1, str. 2; p. Halič č. 7, str. 28.)

⁴⁾ Při účtech lékařských předpokládá se ovšem, že požadována jest pouze odměna za lékařovo působení co takové. Když by však v účtu lékařově sebou obsažena byla pohledávka za léky z domácí lékárny po živnostensku provozované a proto sebou daní živnostenské podrobené, jeví se býti splněny veškeré podmínky poplatnosti účtů takových. (Rozh. m. f. ze dne 23. prosince 1891 č. 33.123. — Příl. p. Hor. Rak. č. 5, str. 24 z r. 1892; p. Příl. č. 3, str. 28; p. Buk. č. 3, str. 17 z r. 1892.)

⁵⁾ Nař. m. f. ze dne 11. února 1863 č. 3492. (Věst. m. f. č. 8, str. 88.) — Srv. též rozh. m. f. ze dne 14. listopadu 1889 č. 33.969. (Příl. p. Hal. č. 13, strana 45.)

⁶⁾ Zák. ze dne 8. března 1876 § 19., al. 4. (ř. z. č. 26.)

a cena, za kterou bylo koupeno. Jakmile uvedené momenty jsou dány, jeví se podmínka ad b) býti splněna.

ad c) Slovem „pohledávání“ nemají býti naznačena pouze pohledávání peněžítá, nýbrž veškeré druhy právních nároků, které z uzavřeného jednání vzešly vydateli účtu oproti druhému kontrahentu; pročez jest lhostejno, zda-li zní účet na zboží koupené neb prodané.⁷⁾

2. Forma, v jaké se vydávají účty, jakož i jméno, jaké se podobnému zapsání ve skutečnosti dá, jsou úplně lhostejny,⁸⁾ pročez vzejde povinnost, zapraviti poplatek také tehda, když takové účty pojmu se v text korespondence kupecké, aneb když se připojí k takové korespondenci co přídavek, příloha aneb když jeví se ve formě seznamů o dodaných věcech (listy dodávací atd.,⁹⁾ ¹⁰⁾ a podobně nerozhoduje

⁷⁾ Rozh. m. f. ze dne 13. února 1884 č. 38.345 z r. 1883. (Příl. p. Dol. Rak. č. 2, str. 3; p. Hor. Rak. č. 10, str. 36; p. Štyr. č. 4, str. 10; p. Kor. č. 15, str. 79; p. Kraj. č. 7, str. 20; p. Mor. č. 5, str. 18.)

⁸⁾ Obsah účtů jest přesněji předepsán pouze pro účty, jaké mají vydávati oprávnění obchodníci s cennými papíry v obchodech s těmitž papíry. Účty tyto mají obsahovati: Datum vydání, jméno (firmu) vydavatelovo, druh, dále počet kusů nebo nominální částku efektů, jichž obrat se stal, dle toho, zda-li výpočtu jednoduché závěrky za základ položen býti má počet kusů nebo nominální částka, konečně kupní resp. prodejní cena i s úroky. Účty (nóty) protokolovaného obchodníka s efekty o takových obchodech, které mají býti zapsány do rejstříku, budte kromě toho opatřeny běžným ročním číslem.

Pak-li byla vydána o několika obchodech s týmž kontrahentem nóta kumulativní, obsahujž tato všechny údaje právě uvedené, každý obchod budžž zvlášť uveden a při každém obchodě do rejstříku náležejícím budžž kromě toho poznamenáno běžné roční číslo.

V účtech, které kupci efektů vydati má úvěrní ústav k vyzvání obchodníka, jenž efekty zmíněnému kupci byl prodal, budžž ještě dále vyznačena firma poukazujícího prodatele a číslo, pod nimž obchod jest zapsán do rejstříku prodatelova. (Zák. ze dne 18. září 1892 § 14., al. 1., ř. z. č. 192. — Nař. m. f. ze dne 10. listopadu 1892, § 30., ř. z. č. 197.)

⁹⁾ Srov. rozh. min. fin. ze dne 5. října 1866 č. 36.400. (Příl. p. Dol. Rak. č. 2, str. 3 z r. 1867; p. Hor. Rak. č. 10, str. 52; p. Štyr. č. 22, str. 99 z r. 1867; p. Kraj. č. 5, str. 12 z r. 1867; p. Kor. č. 8, str. 29 z r. 1867.) — Zák. ze dne 8. března 1876 § 19., al. 3. (ř. z. č. 26.)

¹⁰⁾ Tvoří-li podobná korespondence i se zvlášť vyhotoveným účtem jediný arch, nemůže dvojitý poplatek býti požadován, poněvadž se platí tentžž poplatek z archu, ač není vyloučena možnost pozdější poplatnosti, když by později korespondence data účtu obsahující od účtu samého byla oddělena, když by

o poplatnosti, zda-li účet byl adresátovi již vydán, nebo ne, ponevadž poplatnost podobných účtů počíná již jejich vyhotovením.^{11) 12)}

Úplně lhostejno jest též, zda-li bylo upotřebeno pro účet celého archu neb pouze části jeho.¹³⁾

Velmi často jeví se býti listy či dopisy upomínací předmětem poplatku co účty, jakmile totiž obsahují v kontextu, co k poplatnosti účtů vůbec se vyžaduje, totiž saldo účtu a titul, na němž požadavek spočívá.¹⁴⁾ Obsahují-li podobné listy pouze saldo aneb pouze titul řečený, nejsou podmínky poplatnosti dány. — Za touž příčinou na př. nemohou býti za poplatné prohlášeny výkazy obchodníků a živnostníků o věcech c. k. úřadům na objednávku (a nikoliv pouze na ukázkou) dodaných (listy dodávací), ač povahou svou spadají pod obyčejný pojem účtu, jakmile obsahují pouze množství dodaných věcí a nikoliv sebou peněžní sumu za ně vycházející.¹⁵⁾ Obsahují-li oboje, je poplatnost odůvodněna, necht' pak obsahují ceny jednotlivé aneb povšechnou sumu pohledávání.

3. Z přepisů poplatných účtů náleží platiti tentýž poplatek stálý, jak z originálů.¹⁶⁾ Výjimku z pravidla toho činí přepisy účtů obchodníků a živnostníků jejich obchodu neb živnosti se týkajících, které dle soudního a konkursního

totiž staly se z jednoho archu dvě části, z kterých každá obsahuje momenty, které odůvodňují povahu a poplatnost účtu.

¹¹⁾ Rozh. m. f. ze dne 21. února 1883 č. 6112. (Príl. p. Dol. Rak. č. 2, str. 3; p. Kor. č. 6, str. 61; p. Hal. č. 4, str. 15.)

¹²⁾ Výjimku od zásady této tvoří účty (nóty) dani z tržby cenných papírů podrobené, při kterých povinnosti daňové ve formě kolku učiněno má býti za dost před doručením účtu, tedy i po jejich vyhotovení. (Nař. m. f. ze dne 10. listopadu 1892 § 21., posl. al. (ř. z. č. 197).)

¹³⁾ Srv. rozh. min. fin. ze dne 18. dubna 1863 č. 2819. (Príl. p. Mor. č. 2; p. Štyr. str. 89.)

¹⁴⁾ Srv. rozh. m. f. ze dne 3. července 1876 č. 15.143. (Príl. p. Hor. Rak. č. 3, str. 9; p. Mor. č. 12, str. 51; p. Slez. č. 7, str. 20; p. Dalm. č. 8, str. 22 z r. 1877.); a ze dne 28. září 1881 č. 26.047. (Príl. p. Štyr. č. 8, str. 29; p. Kor. č. 16, str. 87; p. Tyr. č. 9, str. 16; p. Mor. čís. 6, str. 27; p. Slez. čís. 5, p. Hal. č. 12, str. 60; p. Přím. č. 18, str. 85.)

¹⁵⁾ Srv. rozh. m. f. ze dne 19. července a 28. září 1878 č. 15.345 a 20.809. (Príl. p. Hor. Rak. č. 3, str. 12 z r. 1879; p. Kor. č. 21, str. 70; p. Mor. č. 14, strana 52.)

¹⁶⁾ Zák. ze dne 8. března 1876 § 19., al. 5. (ř. z. č. 26).

řádu přikládají se co přílohy ke spisům sporným neb k protokolům soudním aneb ku přihlášení se v řízení konkursním, a které sluší podrobiti pouze poplatku pro přílohy předepsanému.¹⁷⁾

4. Výměra poplatku se řídí dle částky, na kterou účet zní, a obnáší při účtech na částky převyšující 10 zl. až do 50 zl. incl. z každého archu 1 kr.
a při účtech na částky vyšší, z každého archu 5 kr.

Účty na částky až do 10 zl. jsou bez výminky od poplatku osvobozeny.¹⁸⁾

Pro výměru poplatku z účtů jest rozhodujícím pohledáváním jaké pro vydatele účtů prvotně vzešlo z jednání právního, jež jest základem účtu a nikoliv vybyvající snad ještě nedoplatek, aneb částka po kompensaci zbyví atd. Druhou stranou však budiž přihlíženo opět pouze k pohledáváním co takovému a nikoliv sebou k částkám v účtu sice obsaženým, nejevicím se ale co pohledáváním z obchodu, na př. rozličné bonifikace, náhrada dovozného a pod.¹⁹⁾

5. Při knížkách zápisných, které vydávají obchodníci a živnostníci svým odběratelům a které co do poplatnosti jsou obyčejným účtům na roveň postaveny, budiž výměra poplatku volena vzhledem k objemu knížky (čítajíc arch po 1750 □ cm.) a vzhledem k výšce zápisů, jakých při povaze obchodu neb živnosti dle pravděpodobnosti lze se nadíti. Při pochybnostech nastalých budiž volena výměra vyšší (5 kr. z archu).^{20) 21)}

¹⁷⁾ Rozh. m. f. ze dne 29. března 1878 č. 7543. (Přil. p. Dol. Rak. č. 2, str. 7; p. Hor. Rak. č. 3, str. 12; p. Štyr. č. 3, str. 11; p. Korut. č. 7, str. 23; p. Kraj. č. 4, str. 15; p. Hal. č. 7, str. 33; p. Čechy č. 5, str. 32; p. Mor. č. 4, str. 14; p. Tyr. č. 7, str. 20; p. Slez. č. 3; p. Buk. č. 6, str. 29; p. Přím. č. 7, str. 34; p. Dal. č. 10, str. 64.); a ze dne 23. ledna 1886 č. 27.425. (Přil. p. Dol. Rak. č. 2, str. 3; p. Hor. Rak. č. 10, str. 31; p. Mor. č. 7, str. 20.)

¹⁸⁾ Zák. ze dne 8. března 1876 § 19., al. 1. (ř. z. č. 26).

¹⁹⁾ Srv. násl. spr. dv. soud. ze dne 24. ledna 1882 č. 169. (Budw. XI. 1274.)

²⁰⁾ Nař. m. f. ze dne 20. prosince 1862 odst. 11. (ř. z. č. 102). — Rozh. m. f. ze dne 6. října 1884 č. 25.544. (Přil. p. Štyr. č. 6, str. 13; p. Kor. č. 6, str. 33; p. Kraj. č. 4, str. 14; p. Mor. č. 7, str. 24; p. Hor. Rak. č. 12, str. 62.); — § 1. předb. příp. k sazbě pop. zák. — Rozh. m. f. ze dne 12. března 1889 č. 9151. (Přil. p. Štyr. č. 5, str. 18; p. Kraj. č. 10, str. 36; p. Přím. č. 9, str. 74; p. Buk. č. 3, str. 17.)

²¹⁾ Správní dvůr soudní rozhodnutím svým ze dne 10. června 1890 č. 1898 (Budw. XIV. 5362) vyslovil, že knížkami zápisnými ovšem má býti naloženo tak, jak s účty, doloživ, že vůči ustanovení § 19. zák. ze dne 8. března 1876 (ř. z.

Pak-li by v podobných knížkách, jaké nevydávají se od obchodníků a živnostníků v záležitostech obchodních neb živnostních, stvrzena byla oprávněným splněná povinnost, neb povinným přijatý závazek, aneb oběma závazky vzájemné, buďtež považovány za právní listiny a dle povahy právního jednání poplatku podrobeny. — Dle těchže zásad sluší posuzovati na př. knížky na činži domovní, jaké po různu dávají majitelové domů svým nájemníkům, zápisné knížky spolků pohřebních a pod.

6. U potřebení účtů stálému poplatku 1 neb 5 kr. z archu podrobených co podání neb co příloh k podáním poplatným, vyžaduje mimo kolek z účtu zvlášť

č. 26), na základě kterého účty dle požadavku v něm naznačeného buď vůbec nejsou žádnému poplatku podrobeny anebo poplatku 1 kr. resp. 5 kr., jeví se prý býti „přimo obsoletním“ ustanovení odst. 11. min. nař. ze dne 20. prosince 1862 (ř. z. č. 102), které vyžaduje z knížek těch zapravení stálého poplatku 5 kr. z archu již z předu překolkováním známky kolkové, a to prý proto, že lze ustanovení z r. 1862 prosaditi pouze, když předpokládá se poplatek stálý a nikoliv nyní, kde nemůže býti požadován poplatek za prázdné listy zápisných knížek, v kterých pohledávka nepřevyšuje 10 zl. a že nelze požadovati poplatek vyšší 1 kr., když nepřevyšuje pohledávka v knížce zapsaná 50 zl.

Na základě tohoto s praxí v úplném odporu jsoucího rozhodnutí nařídilo min. fin. rozhodnutím ze dne 27. října 1890 č. 23.770 (Příl. p. Hul. č. 11, str. 42 z r. 1892; p. Hor. Rak. č. 1, str. 2 z r. 1894) následovně:

Při přístím obstavení zápisných knížek pro opomenutí neb nedostatečné kolkování budiž přihlíženo pouze k listům skutečně popsáným.

Pak budiž vyšetřeno, kolikrát v celkové ploše popsáných listů obsažena jest pro arch stanovená maximální výměra 1750 □ ctm. Počínajíc prvním listem budiž zjištěna pohledávka, která vyznačena jest na listech odpovídajících normálnímu archu 1750 □ ctm.

Nedosáhne-li pohledávka 10 zl., nebudiž žádný poplatek požadován, do 50 zl. budiž požadován poplatek 1 kr. a přes 50 zl. poplatku 5 kr.

Podobným způsobem budiž jednáno při posuzování poplatnosti dalších normálních archů, při čemž — jak se samo sebou rozumí — do počtu mají býti počítány plochy, které při prvním archu normálním nebyly čítány.

Částečně popsané (načaté) normální sazby zápisné knížky buďtež — přihlížeje sebou k vyznačeným na nich pohledávkám — počítány za archy celé. Oproti tomu k dalším snad nepopsáným listům nemá býti přihlíženo při posuzování povinnosti poplatkové.

Zamýšlely-li by budoucné strany kolkovati knížky zápisné způsobem v nařízení min. ze dne 20. prosince 1862 naznačeným, nemá jim býti se strany úřadů kolkových odepráno překolkování, avšak strany mají na to zřejmě býti upozorněny, že výměru poplatku z předu nelze přesně číslem stanoviti.

ještě poplatek či kolek pro podání neb pro přílohy předepsaný, nikoliv ale dovršení na výměru poplatku škálového.^{22) 23)}

7. Jednoduché účty jeví se býti pouhými spisy, které jsou podrobeny poplatku stálému potud, pokud jsou vydány v zemích zdejších, a nabývají pouze tenkrátě povahy právní listiny, když jsou opatřeny vydavatelovým potvrzením obdržecím aneb uznáním (agnoskováním) příjematelovým. Protož vyžaduje upotřebením účtu při soudu neb při některé pokladně veřejné — buďsi v originálu, buďsi v přepisu — vedle poplatku z účtu pouze zvláštní poplatek za podání neb za přílohu,

Dle toho musí straně zůstaveno býti, posuzovati a zodpovídati, zda-li částka poplatku, kterou na první arch zamýšlí věnovati, bude odpovídati co do plochy a co do pohledávek, které do zápisní knížky posloupně budou zanešeny. Mimo to mají strany upozorněny býti na to, že v každém případě odvarují zkrácení důchodu poplatkového, když dle nejvyšší výměry, t. j. tolikrátě kolek 5 kr. se upotřebí, kolik v zápisní knížce obsaženo jest archů normálních.

Stranám jest na dále zůstaveno, zapraviti poplatek přilepením a přepsáním známek kolkových v zápisní knížce způsobem pro účty předepsaným (v. § 142., odst. 8.). Výměra poplatku řídí se pak dle uvedeného pohledávkami do knížky zapsanými a použitím nového archu normálního. —

Že by se tento způsob zapravování poplatku zvlášť stranám zamlouval, nemůžeme sobě mysliti; nemůžeme totiž za to míti, že živnostníkovi a obchodníkovi milejším bude, povždy — a to velmi často při největším návalu zákazníků či odběratelů — míti v plné patrnosti, kdy pohledávky do knížky zápisné dosáhnou částku 10 zl. a kdy opět 50 zl., kdy počne upotřebením nového archu normálního, by známky kolkové v pravý čas správně a dle zákona byly upevněny a přepsány atd., by totiž na základě nejmenšího nedopatření nebyl mu předepsán 50tinásobný poplatek zvýšený a to vše proto, by snad ušetřeno bylo několik málo krejcarů. Naopak máme za to, že každému živnostníkovi i obchodníkovi lépe bude zamlouvatí se ustanovení odst. 11. min. nař. ze dne 20. prosince 1862 (ř. z. č. 102), byt by i „přímou obsoletním“ bylo, proto, že jest dle něho zapravení poplatku jednoduché, bez veškeré zodpovědnosti další a možné snad ušetření na poplatku při volení způsobu druhého tak nepatrné, že nikdy není s to, vyvážití nebezpečí před možným předepsáním poplatku zvýšeného.

Sluší jistě jen vítati uvedený výnos min. fin., dle kterého ponecháno jest stranám na vůli, voliti sobě pro zapravení poplatku z knížek zápisných způsob opírající se o ustanovení starší (třeba „obsoletní“ odst. 11. min. nař. ze dne 20. prosince 1866 (ř. z. č. 102), aneb způsob správním soudem naznačený.

²²⁾ Pozn. k pol. saz. ^{98/83} B) popl. zák.; zák. ze dne 29. února 1864 § 10., al. 3. (ř. z. č. 20). Srv. též: Jur. Bl. XIII. 1884 č. 29, str. 345; XIV. 1885 č. 14, strana 163.

²³⁾ Upotřebením přepisu konta knihovního co přílohy k podání poplatnému sluší kolkovati pouze co přílohu. (Srv. Jur. Bl. VII. 1878 č. 1, str. 6 a č. 7, str. 81.)

pokud nejeví se účet býti právní listinou,²⁴⁾ jinak vyžaduje upotřebením takové na př. účtů saldovaných co kvitancí dovršení poplatku dle škály II.²⁵⁾ Výjimku činí zde pouze účty neznějící na více nežli na 10 zl., poněvadž jsou bezvýmínečně od poplatku osvobozeny.²⁶⁾ 27)

Potvrzení salda na účtech, jaké vydávají obchodníci neb živnostníci o věcech svého obchodu neb své živnosti, jsou od poplatku osvobozena. Výjimku od tohoto pravidla výhodného má odůvodňovati — jak již podotknuto — upotřebením účtu při soudu neb při pokladně veřejné. Záhadnou může se zde státi otázka, které pokladny lze míti za veřejné ve smyslu zákona poplatkového. Ve směru tomto lze vysloviti zásadu, že může pokladna býti považována za pokladnu veřejnou tehda a potud, když a pokud požívá dle popl. zákona osobního osvobození. Ve smyslu tomto bylo na př. vysloveno, že vyžadují poplatek škálový saldované účty obchodníků neb živnostníků, jež tvoří doklady zálohových účtů v záležitostech zakládání nových kněh gruntovních²⁸⁾, saldované účty živnostníků a obchodníků o dodávkách vo-

²⁴⁾ Zák. ze dne 29. února 1864 (§ 10., al. 3. (ř. z. č. 20).

²⁵⁾ Srv. odst. 3. předb. příp. k sazbě popl. zák. z r. 1850; — pol. saz. ^{90/53} B) 2) al. 2. popl. zák. — Srv. též rozh. m. f. ze dne 29. března 1883 č. 7897. (Přil. p. Kor. č. 15, str. 79; p. Kraj. č. 7, str. 19; p. Přim. č. 10, str. 40; p. Hor. Rak. č. 1, str. 6 z r. 1885); a výn. zem. řed. fin. p. Čechy ze dne 1. března 1881 č. 8141. (Přil. p. Čechy č. 4, str. 11.)

²⁶⁾ Rozh. m. f. ze dne 29. března 1878 č. 7543. (Přil. p. Dol. Rak. č. 2, str. 15; p. Hor. Rak. č. 3, str. 12; p. Štyr. č. 3, str. 11; p. Kor. č. 7, str. 23; p. Kraj. č. 4, str. 15; p. Hal. č. 7, str. 33; p. Čechy č. 5, str. 32; p. Mor. č. 4, str. 14; p. Tyr. č. 7, str. 20; p. Slez. č. 3; p. Buk. č. 6, str. 29; p. Přim. č. 7, str. 34; p. Dalm. č. 10, str. 64); dto ze dne 23. července 1882 č. 20349. (Přil. p. Dol. Rak. č. 1, str. 1; p. Hor. Rak. č. 6, str. 17; p. Štyr. č. 4, str. 17; p. Kor. č. 5, str. 52; p. Kraj. č. 7, str. 15; p. Mor. č. 1, str. 2 z r. 1883); a ze dne 23. ledna 1886 č. 27425. (Přil. p. Dol. Rak. č. 2, str. 3; p. Hor. Rak. č. 10, str. 31; p. Mor. č. 7, str. 20.)

²⁷⁾ Užije-li se účtu dle škály kolkovaného co přílohy podání poplatného, budež v případě, že účet z více archů se skládá a že kolek upotřeben jest pouze na archu prvním, další archy opatřeny kolkem pro přílohy předepsaným. (Srv. rozh. spr. s. ze dne 2. června 1885 č. 1438. — Budv. IX. 2589.)

²⁸⁾ Srv. rozh. m. f. ze dne 25. října 1878 č. 26311. (Přil. p. Mor. č. 13, str. 50; p. Hor. Rak. č. 1, str. 5 z r. 1879; p. Kraj. č. 1, str. 5 z r. 1879; p. Korut. č. 3, str. 21 z r. 1879.)

jenských²⁰⁾, dále podobné účty živnostníků a obchodníků, na které jim z pokladny kostelní co vyplaceno býti má, vztahují-li se k záležitostem, v kterých požívá správce kostelní osobní osvobození od poplatku (v. § 203. b)³⁰⁾ a pod.

Při takových účtech, na které má býti vyplaceno pokladnou obecní, bude zapotřebí, míti na zřeteli, kdy sluší pokladny ty míti za pokladny veřejné a kdy za soukromé. Zde budiž za tou příčinou rozeznáváno, zda-li z příjmů obecních uhrážen býti má náklad za plnění obchodníků neb živnostníků k veřejným účelům obci přináležejícím aneb zda-li jde pouze o zprávu jmění v užším slova smyslu. V případech prvních budtež považovány pokladny obecní za pokladny veřejné a v případech druhých za pokladny soukromé. Proto bude potřebí, saldované účty obchodníků neb živnostníků podrobiti poplatku jako obyčejné obdržecí potvrzení (dle škály II.) jakmile plnění, o jehož zapravení jde, vztahuje se k takovým záležitostem, v kterých požívá obec osobní osvobození od poplatků (v. § 203. lit. b), jako na př. k záležitostem konkurenčních staveb silničných, vodovodů, stok, hřbitovů a pod. (§ 288. v. z. o.)^{31) 32)}

²⁰⁾ Rozh. m. f. ze dne 27. listopadu 1867 č. 44.827. (Pril. p. Čechy č. 3, str. 5 z r. 1868.)

³⁰⁾ Srv. rozh. m. f. ze dne 19. října 1859 č. 33.943. (Pril. p. Styr. č. 34, str. 140); dto ze dne 30. června 1881 č. 14.537. (Pril. p. Kraj. č. 2, str. 4.)

³¹⁾ Rozh. m. f. ze dne 25. října 1876 č. 25.487. (Pril. p. Hor. Rak. č. 3, str. 9 z r. 1877; p. Kor. č. 3, str. 5 z r. 1877; p. Mor. č. 13, str. 54; p. Dalm. č. 16, str. 49 z r. 1877.)

³²⁾ Vyskytnuvší se v praktickém životě pochybnosti zavádějí příčinu ku prohlášením m. f. v příčině otázky, sluší-li totiž tu kterou pokladnu míti za veřejnou ve smyslu poplatkového zákona, nebo ne.

Tak bylo vysloveno, že vojenskými veřejnými pokladnami jsou veškeré pokladny, které nadány jsou erárními penězi oproti zúčtování s erárem totiž:

1. Výplatna říšského ministerstva vojenského, pak vojenské pokladny ve Vídni, v Pešti, v Josefově a v Sarajevě;

2. v době mobilisace též pokladny operační a pevnostní;

3. Sborové pokladny při vojenských odděleních, ústavech a jiných účetních sborech vojenských, které dle zvláštních jejich účelů nazývají se „hlavní pokladna, pokladna neb pokladna příruční.“

Takové sborové pokladny jsou též při všech podřízených odděleních již co do služby ekonomicko-administrativní samostatně postaveny,

Rovně bude se zachováti s účty předloženými pokladnám zastupitelstev okresních.

8. Podobně upotřebení saldovaných účtů co kvitancí při soudu neb při pokladně veřejné vyžaduje dovršení poplatku dle škály, aniž by se sebou vyžadovalo, by živnostník listiny ty sám a bezprostředně předložil pokladně veřejné, nýbrž postačí, když odevzdá je (účty) na místě kvitancí osobě, která vyplácí na místě pokladny veřejné. Naproti tomu jest patrné, že dodatečné dovršování poplatku dle škály vyžaduje, že živnostníkovi buďsi ze smlouvy uzavřené, buďsi z povahy osob aneb okolností plnění věc ta musí býti známa, a že pokladna veřejná musí bezprostředně býti povina, živnostníkovi zaplatiti.

Poskytne-li se úřední osobě k určitým účelům záloha proti súčtování neb paušál, z kterého se vůbec ani účet neklade, nelze takovou osobu úřední při objednávkách na účet řečených záloh neb paušálů míti za úřad neb pokladnu filiální; osoba taková nevyplácí co osoba úřední a za podobné požadavky proti takým osobám vzešlé neručí stát, pročež není potřebí v případech těchto dovršovati účty poplatkem dle škály. Z těchž důvodů bylo též opětně vysloveno, že nelze zákonem odůvodniti povinnost, platiti další poplatky za saldované účty a konta

pak při oddělených částech sborů a zařízení vojenských, jež od svého kmenového sboru tím způsobem trvale jsou odděleny, že náklad na stravování a jiné potřeby nedostávají přímo z pokladny kmenového sboru, nýbrž pouze oproti zúčtování.

Pokladnám sborovým sluší na roveň postaviti též pokladny administrativních komisí při jednotlivých sborech vojenských (kommanda, sbory, ústavy.)

Pokladny jiné, které obdrží peníze z pokladen buďsi vojenských buďsi civilních, co při těchto pokladnách co výdej se zúčtují, jako paušaly, penz na menáž, pod., pak pokladny povahy čistě soukromé, jako pokladny pro uniformy, knihovnu a pod., nelze míti za pokladny veřejné. (Rozh. m. f. ze dne 11. června 1892 č. 13.650. Příl. p. Dol. Rak. č. 4, str. 7; p. Hor. Rak. č. 10, str. 47; p. Štyr. č. 5, str. 12; p. Kor. č. 5, str. 22; p. Kraj. č. 8, str. 43; p. Tyr. č. 3, str. 11; p. Mor. č. 16, str. 62; p. Buk. č. 5, str. 24; p. Hal. č. 15, str. 110 z r. 1893; p. Dalm. č. 8, str. 19 z r. 1893.)

Pokladny kuratorií hospodářských škol odborných nelze míti za veřejné pokladny ve smyslu zákona popl. (Rozh. m. f. ze dne 15. března 1894 č. 1814. Příl. k věst. m. f. č. 3, str. 13; příl. p. Slez. č. 4, str. 17.) — Na proti tomu mají býti za veřejné považovány pokladny c. k. škol průmyslových (Rozh. m. f. ze dne 18. března 1894 č. 51.823 z r. 1893; příl. k věst. m. f. č. 4, str. 14; příl. p. Slez. č. 4, str. 18); dále ve smyslu rozh.

obchodníků a živnostníků, kterým nutno doložití účty o paušálech kancelářských.³³⁾

Účetní kolek, o němž právě bylo pojednáno, pozbyl platnosti při účtech o přímých obchodech bursovních, jež jsou předmětem daně z tržby cenných papírů v. § 125., odst. 5.³⁴⁾

Účty od poplatku osvobozené v. § 186. a účty ve spojení s daní z tržby cenných papírů v. § 125., odst. 4., 5.

§ 125.

XVI. Tržba cenných papírů.

1. Tržba cenných papírů jest podrobena zvláštní dani,¹⁾ která má postihnouti obchody s cennými papíry,²⁾ uzavřené jak na burse tak i mimo burzu, jak původní tak i prolongační. Při tom nečiní se při bursovních obchodech žádného rozdílu, zda-li jsou uzavřeny za hotové (per cassa), na dodání v několika dnech nebo na určité lhůty; zda-li se vyřizují přímo neb arrangementem; zda-li jsou uzavřeny jako obchody kupní a prodejové, nebo jako premiové nebo stravní (reportní), při čemž též jest lhostejno, zda cenné papíry do stravy byly vzaty dle denního kursu nebo níže něho a zda-li stravník jest oprávněn disponovati s převzatými kusy čili nic a zda-li

m. f. ze dne 9. dubna 1852 č. 11.546. (Sb. norm. p. Čechy č. 215, str. 454) pokladny (filialní) státních gymnasií, reálék a ústavů pro vychovávání učitelů a učitelek, poněvadž jest jim dle nař. m. f. vyuč. ze dne 10. ledna 1875 č. 10.517 uloženo, skládati ročně účty z obdržených záloh peněžních; pokladny poštovních úřadů, což nejsou erární, (Srv. rozh. m. f. ze dne 27. června 1887 č. 20.895; příl. p. Hal. č. 28, str. 91) atd.

³³⁾ Srv. výn. m. f. ze dne 9. dubna 1852 č. 11.546. (Srv. chron. výt. p. Mor. z r. 1852 č. 97, str. 191.); dto ze dne 2. června 1878 č. 10.806. (Příl. p. Mor. č. 8, str. 31.)

³⁴⁾ Zák. ze dne 18. září 1892 § 7., al. 2. (ř. z. č. 172). — Nař. m. f. ze dne 10. listopadu 1892 § 10., al. 2. (ř. z. č. 197).

¹⁾ Dávka tato odchylující se od způsobu dosavadního — nebyla naznačena co poplatek, nýbrž správněji co daň, jaká z určitých právních jednání má býti placena, ač formou svou neliší se od tak zvaných „poplatků“, které skutkovou povahou svou namnoze nejsou poplatky, nýbrž daněmi.

²⁾ Cennými papíry (efekty) jsou takové papíry, které dle své povahy jsou způsobilé k bursovnímu obchodu. (Nař. m. f. ze dne 10. listopadu 1892 § 2., al. 1. — Ř. z. č. 197.)

konečně zejména stravní obchody byly učiněny od jednotlivých osob nebo bankovních ústavů na dobu delší nebo kratší.

Rovněž u obchodů mimo bursu uzavřených nečiní se rozdílu, zda-li uzavírají se dle bursovních usancí nebo nehledíc k nim; zda jsou to kupní a prodejové, dodavací nebo stravní obchody; a zda-li konečně posléz jmenované obchody učiněny jsou od jednotlivců neb bankovních ústavů na delší nebo na kratší čas.³⁾

Mimo bursu uzavřené kupní a prodejové, pak dodavací obchody v cenných papírech v předcházejícím odstavci naznačených jsou podrobeny dani z tržby jen potud, pokud při nich činným jest obchodník, který po živnostensku provozuje obchod s cennými papíry.⁴⁾⁵⁾

2. Tržební obchody uzavřené mezi osobami, z nichž jedna nalézá se v cizině, to jest mimo území, v němž platí zákon ze dne 18. září 1892, jsou podrobeny dani z tržby cenných papírů pouze, když osoba (strana smlouvající, dohodce) ku zapravení

³⁾ Zák. ze dne 18. září 1892 § 1., al. 1. a 2.; § 10., al. 3. (ř. z. č. 172). — Nař. m. f. ze dne 10. listopadu 1892 § 2., al. 1. (ř. z. č. 197).

⁴⁾ Zák. ze dne 18. září 1892 § 13., al. 1. (ř. z. č. 172).

⁵⁾ Zda-li obchodník provozuje po živnostensku prodej cenných papírů co živnost jedinou aneb ve spojení s obchodem neb živností jinou a vedle této snad pouze co zaměstnání vedlejší — nijak nerozhoduje, jen když tak se děje po živnostensku. (Rozh. m. f. ze dne 5. dubna 1894 č. 13.364. — Příl. k oběž. m. f. č. 4, str. 18. — Příl. p. Hor. Rak. č. 3, str. 35; p. Slez. č. 4, str. 20. — Srov. též rozh. m. f. ze dne 27. února 1893 č. 3116. — Příl. p. Hor. Rak. č. 7, str. 50; a ze dne 28. června 1893 č. 26.238. (Příl. p. Hal. č. 6, str. 73 z r. 1894; p. Hor. Rak. č. 2, str. 21 z r. 1894.) Proto bude též společenstvům, co jsou zapsána pouze v rejstříku společenstev a nikoliv v rejstříku obchodním, na př. záložnám, platiti daň z tržby cenných papírů, jakmile užívají svého statutárního oprávnění ku provozování obchodů takých na účet vlastní neb cizí, nechtě by objem tohoto provozování nebyl značný.

Taková společenstva, nejsoucí v rejstříku obchodním, nelze míti za protokolované obchodníky a nelze jim proto ukládati povinnost, by v přítčině daně z tržby z cenných papírů vedly zvláštní rejstříky, jak protokolovaným obchodníkům jest uloženo; bude jim však šetřiti veškerých ustanovení, jaká co do daně z tržby cenných papírů jsou platná pro neprotokolované obchodníky s cennými papíry. (Srov. rozh. m. f. ze dne 19. ledna 1893 č. 1257. — Příl. p. Mor. č. 21, str. 96; p. Hor. Rak. č. 4, str. 27; p. Kor. č. 10, str. 58; p. Buk. č. 9, str. 43; — pak výn. m. f. ze dne 14. července 1893 č. 4964. — Příl. p. Hor. Rak. č. 10, str. 85; p. Štyr. č. 11, str. 88; p. Kraj. č. 15, str. 74; p. Přím. č. 16, str. 119; p. Tyr. č. 5, str. 93; p. Hal. č. 29, str. 199; p. Dalm. č. 18, str. 60.)

daně nejprvé zavázaná (v. § 152., odst. 5.) nalézají se v tuzemsku.⁶⁾ 7)

3. Při komisionářských obchodech s efekty sluší míti na zřeteli, že komisionář uzavírá sice co takový obchody vlastním jmenem, ale na účet komitenta.

Když tedy komisionář, jest činným pouze co taký (art. 361, 368 a 371 obch. zák.), když totiž nejví se býti dle art. 376 obch. zák. sám kupcem, pokud se týče prodávajícím efektů obstarávatelských, když poplatný obrat stane se pouze mezi komitentem a osobou třetí, není předmětem daně jednání a jeho provedení mezi komisionářem a komitentem.

Když by však komisionář na základě art. 376 obch. zák. dodal sám co prodávající efekty, jaké má koupiti, aneb když by co kupec pro sebe podržel efekty, jaké dle obdrženého příkazu měl prodati, když totiž není činným co pouhý komisionář, nýbrž

⁶⁾ Nař. m. f. ze dne 10. listopadu 1892 § 3. (ř. z. č. 197).

⁷⁾ Mezi obchody mimo bursu uzavřené sluší též řaditi obchody s cennými papíry v cizozemsku uzavřené, nechť by tak i stalo se na burse cizozemské. K objektivní poplatnosti postačí, když spolupůsobí kupec, jenž po živnostensku provozuje obchod s efekty. Poněvadž ale k subjektivní oné povinnosti, platiti tuto daň, vyžaduje se, by osoba v první řadě ku placení povinná nalézala se v zemích zdejších, plyne ze zásad těchto, že při obchodech s cennými papíry, jež uzavírá rakouský obchodník s efekty v cizině — když na př. nechá ve Frankobrodě efekty koupiti a tamtéž opět prodati — jest dána objektivní povinnost zanesením obchodu v knihách firmy, jíž se dotýče, a předpokládajíc, že i kontrahent v cizozemsku jest oprávněným obchodníkem s efekty, není sice podrobena koupě daní; další prodej se strany občana rakouského jeví se však býti předmětem daně z tržby cenných papírů. (Výn. m. f. ze dne 4. února 1893 č. 2004. Příl. p. Hor. Rak. č. 4, str. 27). — Rozhodujícím pro poplatnost takých obchodů jest totiž povždy, zda-li v době uzavření obchodu nalézají se v zemích zdejších kontrahent ku placení daně v první řadě povinný. Místo, kde bylo uzavřeno, jakož místo, kde obchod byl vypořádán či proveden, nemá na poplatnost takých obchodů žádného vlivu.

Takové obchody, které dle těchto zásad nejví se býti zde skutečně předmětem daně, nemají též býti zanášeny do rejstříků, jichž vedení obchodníku s efekty jest uloženo. (Srov. rozh. m. f. ze dne 9. listopadu 1893 č. 40.744. — Příl. p. Dol. Rak. č. 1, str. 1 z r. 1894; p. Příl. č. 4, str. 26 z r. 1894; p. Buk. č. 8, str. 79 z r. 1894; p. Dalm. č. 3, str. 7 z r. 1894; p. Štyr. č. 4, str. 21 z r. 1894; p. Kor. č. 2, str. 5 z r. 1894; p. Čechy, č. 9, str. 4 z r. 1894; p. Mor. č. 8, str. 37 z r. 1894; p. Slez. č. 2, str. 3 z r. 1894; p. Kraj. č. 1, str. 6 z r. 1894; p. Hal. č. 6, str. 64 z r. 1894; p. Tyr. č. 1, str. 5 z r. 1894; p. Hor. Rak. č. 2, str. 21 z r. 1894; p. Příl. č. 4, str. 26 z r. 1894.)

nastoupí sám na místo kupující neb prodávající osoby třetí (vlastní obchody — „Propre-Geschäft“), jest zde právě jedním a provedením mezi komisionářem a komitentem dán obrat poplatkový, jmenovitě věci art. 376 al. 3. obch. zák. tenkráte, když komisionář při oznámení, jaké učiní o provedení příkazu, nejméně se sebou jinou osobu co kupujícího neb prodávajícího.

V těchto případech nemění ničehož na poplatnosti obratu efektů mezi komisionářem a komitentem, že komisionář uzavře a zdání obchodů s osobou třetí za tím účelem, by zjednal efekty, které komitentu svému má dodati neb by zpěněl efekty, které od komitenta byl koupil; zde nejví se tento druhý obchod býti obchodem komisionářským, nýbrž obchodem, jaký komisionář uzavřel na vlastní účet.⁸⁾

Na poplatnost obchodu s cennými papíry nemá vlivu provedení takového obchodu pouze kontokorentem.^{9) 10) 11)}

⁸⁾ Srov. rozh. m. f. ze dne 14. června 1894 č. 14421. (Přil. k věst. min. fin. č. 7, str. 38.)

⁹⁾ Co zvlášť se týče obchodů stravních nutno přiblížiti k tomu, zda-li v konkrétním případě vůbec dán jest obchod (stravní) daní z tržby s cennými papíry podrobený. O takovém poplatném obchodu na př. nemůže lze mluviti, když banka dle ustanovení svého statutu povoluje v kontokorentu úvěr proti rukojemství neb hmotnému zjištění a když vypůjčitel co hmotné zjištění složí (zastaví) u banky cenné papíry, které (týlež kusy) svým časem vrátiti banka jest povina, poněvadž zastavení cenných papírů neslže se ve spojení současně vyplacení neb připsání k dobru valuty číselně určené, nýbrž ku zjištění eventuelní budoucí, pouze maximální částkou určené pohledávky majetku zástavy. Na proti tomu jsou na základě pol. saz. $1^{10}/_{78}$ lit. e) a $3^{10}/_{47}$ lit. b) stálému poplatku 50 kr. z archu podrobena bankou vydaná potvrzení, že zastavené efekty obdržela, nechtě by pak pro to i byla volena forma korespondence kupce. (Rozh. m. f. ze dne 5. dubna 1893 č. 3105. — Přil. p. Hor. Rak. č. 6, str. 41; p. Štyr. č. 3, str. 12; p. Kor. č. 5, str. 23; p. Kruj. č. 7, str. 30; p. Přim. č. 8, str. 44; p. Čechy č. 26, str. 22; p. Mor. č. 12, str. 49; p. Slez. č. 3, str. 10; p. Hal. č. 3, str. 37 z r. 1894; p. Buk. č. 4, str. 17.)

¹⁰⁾ Při stravních obchodech mimo bursu na neurčitou dobu uzavřených nejví se býti poplatnou tržbou placení umluvených úroků stravníkem strážníkovi v dobách určitých. (Rozh. m. f. ze dne 4. března 1893 č. 889. — Přil. p. Hor. Rak. č. 6, str. 44; p. Mor. č. 25, str. 124.)

¹¹⁾ Závěrečné listiny, vydané ve formě kupecké korespondence, jeví se býti právními listinami, které na základě § 9. zákona ze dne 29. února 1864 (č. z. č. 20) požívají osvobození pod výminkou. Upotřebení takových listů co berních not. pro zapravení daně z tržby cenných papírů nemělo

4. Od placení daně této jsou vyjmuty a nemají se ustanovení tato vztahovati:

K tržbě tuzemských směnek a kupeckých poukázek, pak ražených nebo neražených drahých kovů, devis a jinakých cizozemských platebných prostředků; k výměně větších úpisů (appoints) za menší neb opačně; k výměně čísel přílosek, jakož i ku placení závazků slosovanými dlužními úpisy;¹²⁾ k eskomptu cenných papírů (akcií, dlužních úpisů a kuponů), určitého dne a určitým obnosem splatných; k tržbě dospělých kuponů, vkladních knížek, pokladničních poukázek, státních pokladničních úpisů (partikulárních hypotekárních poukázek, tresorních úpisů a pod.); k vydávání cenných papírů proti vrácení prozatímných listů, vydaných o splátkách na ně učiněných;¹³⁾ k zálohovému obchodům mimo bursu uzavřeným;¹⁴⁾ k účtům o přímých zpětných dodáních ze stravních obchodů na burse a mimo bursu uzavřených a daní z tržby cenných papírů podrobených, svědčí-li stravovateli, jsou-li vydány ve smlouvené zpět dodací lhůtě a je-li na nich poznámka „zpět vráceno ze stravních obchodů,“ a konečně k výměně efektů přímým bursovním obchodem do stravy daných za jiné efekty, když výměna stane se za průběhu obchodu, když následkem této výměny nestane se žádný obrát peněžní a když v složních a stvrzovacích notách vztahujících se k výměně není uvedena suma peněžní.^{15) 16)}

ničehož na povinnosti platiti poplatků z nich co z právních listin, jakmile se jich užije k potřebě soudní neb úřední (v. § 207.). Korespondence takové (noty) — když za ně byla placena daň z tržby cenných papírů — jsou sice osvobozeny od poplatku pro účty stanoveného (v. násl. odst. 5.), nikoliv však od možné poplatkové povinnosti další. (Srov. rozh. m. f. ze dne 4. března 1893 č. 1838. — Pfl. p. Mor. Rak. č. 5, str. 35; p. Mor. č. 25, str. 121.)

¹²⁾ Zák. ze dne 18. září 1892 § 1., al. 3. a 4. (ř. z. č. 172).

¹³⁾ Nař. m. f. ze dne 10. listopadu 1892 § 2., al. 3--5 (ř. z. č. 197).

¹⁴⁾ Zák. ze dne 18. září 1892 § 10., al. 1. (ř. z. č. 172).

¹⁵⁾ Nař. m. f. ze dne 10. listopadu 1892 § 22., al. 4. a 5.; § 25., al. 3. (ř. z. č. 197).

¹⁶⁾ Pod ustanovení toto má býti subsumována též přímá výměna efektů arrangementem do stravy daných.

Zaučese-li se do knih tisků od daně z tržby cenných papírů osvobozená transakce tím způsobem, že stravovateli za vydané jemu efekty k dobru v knihách připiše se peněžní částka průběžná a místo vydaných efektů připiše so

5. V případech uvedených, ve kterých ustanovení o dani z tržby cenných papírů nemají míti místa, přijdou v plné míře ku platnosti zásady a ustanovení poplatkového zákona, jmenovitě ustanovení o poplatku z účtů a poukázek kupeckých, ze smluv o zálohu a pod.

Jest-li že by o obchodech dani z tržby cenných papírů podrobených kromě listin v příčině této daně předepsaných vydány byly jiné listiny dle popl. zák. poplatku podrobené, buďtež tyto listiny podrobeny dávce poplatkovým zák. zvlášť vyslovené.¹⁷⁾ Tak na př. při prodeji a koupi cenných papírů (losů) na splátky, o kterémž jednání právním dle zák. ze dne 30. června 1878, § 2. (ř. z. č. 90) musí býti vydávány zvláštní listiny poplatku dle šk. III. podrobené (v. § 40.), sluší vedle tohoto poplatku ještě zvlášť platiti daň z tržby cenných papírů.¹⁸⁾

Odchytku od zásady této připouští zákon pro účty, jaké vydá arranžovací úřad na základě řádně kolkovaných arranžovacích archů, jakož i „a dressy („ruce“ „Hände“) knim doložené; a vřbec pozbývá platnosti účetní kolek při účtech (notách) vydaných o obchodech dani z tržby cenných papírů podrobených a taktěž při osnovách a prepisech takových účtů, aniž by tyto proto staly se předmětem daně z tržby cenných papírů. Pouze diferenční, redukční a úrokové účty zůstávají předmětem

mu tatáž částka k tíži, aneb — když transakce provádí žirovní a kasovní spolek ve Vídni — postaví-li se do přejímacích a odevzdacích konsignací za týmž účelem zhotovených částky peněžní pouze za účelem knihovním, aniž by ve skutečnosti jaké byly běžely peníze, nemají podobné transakce býti na závalu vyslovenému osvobození od placení daně z tržby cenných papírů.

Podobně mají býti osvobozeny od této daně korespondence, knihování a súčtování metistů, pokud jde o takové „metá — spojení“ obchodní, kde na dvou různých místech bydlící kupci v jednom z těchto míst kupují a v druhém prodávají, při kterých neudá se ve vnitřním obchodu metistů žádná tržba cenných papírů.

Na poplatnosti tržby cenných papírů mezi metisty a osobami třetími nemění ovšem ničehož forma „metá-operací“. (Rozh. min. fin. ze dne 30. prosince 1892 č. 48.228. Příl. p. Hor. Rak. č. 4, str. 24 z r. 1893; p. Mor. č. 23, str. 111 z r. 1893. — Srov. též rozh. m. f. ze dne 24. února 1893 č. 1036. — Příl. p. Hor. Rak. č. 5, str. 33.)

¹⁷⁾ Zák. ze dne 18. září 1892 § 31. (ř. z. č. 172).

¹⁸⁾ Srv. rozh. m. f. ze dne 23. prosince 1892 č. 46.915. (Příl. p. Hor. Rak. č. 3, str. 17 z r. 1893; p. Mor. č. 14, str. 57 z r. 1893); dto ze dne 25. prosince 1892 č. 47.530. (Příl. p. Hor. Rak. č. 4, str. 23 z r. 1893.)

poplatku dle zásad zákona popl. a pak v případech, kde obchod toliko z části jest podroben dani z tržby cenných papírů, buď z hodnoty, která není podrobena dani této, zapravován poplatek dle zásad pro účty kupecké platných (v. § 124.);¹⁹⁾ ²⁰⁾ dále má v pří-

¹⁹⁾ Zák. ze dne 18. září 1892 § 4., al. 2.; § 7., al. 2.; § 10., al. 4.; § 13., al. 3. (ř. z. č. 172). — Nař. m. f. ze dne 10. listopadu 1892 § 18., al. 1. a 4. (ř. z. č. 197).

²⁰⁾ Při pestrosti spisů v příčině obchodu s cennými papíry vydávaných bude nutno při otázce jich poplatnosti neb nepoplatnosti co účty povždy míti na zřeteli, že při vyslovených osvobozeních od poplatku z účtů jeví se úmysl zákonodárce, vyhnouti se konkurenci obou dávek při jednom a též předmětu danovém, připustiti totiž osvobození pro účty objevující se při obchodech s efekty tenkrát a potom, když a pokud jeví se býti zevním základem pro nárok eráru na daň z tržby s cennými papíry, pokud se týče, touto skutečně jsou postihnuty.

Samo sebou se rozumí, že v těchto případech, když vedle berní noty vydá se při provedení obchodu ještě zvláštní účet, po případě musí prokázati ten, jehož se dotýče, že v příčině daně z tržby cenných papírů při též obchodě bylo učiněno za dost zákona.

Ve smyslu tomto vyslovilo m. f. rozhodnutím ze dne 18. února 1893 č. 5193, že noty objevující se při obchodních, co po živnostensku provozují obchod s efekty, mají býti považovány za samostatné předměty poplatku z účtu, a to:

1. zúčtování dani podrobených koupí a prodeji cenných papírů, ve kterých účtují se zákazníkům též obvyklé náklady, jako dohodné (courtage, sensarie), úroky, poplatky a pod., když vydají se vedle spisů, jež tvoří základ pro daň z tržby cenných papírů;

2. Účty na dohodné (Courtangenrechnungen), jaké měsíčně vydávají se oprávněným obchodníkům s cennými papíry v příčině jim neb jimi per arrangement dodaných efektů;

3. Zúčtování rozdílu (difference) mezi pevně vyjednanými úroky sraženými a úroky efektů do stravy daných, a

4. Noty či účty na efekty ze stravy vydaných.

S nározem v odst. 4. uvedeným nelze nám souhlasiti proto, že při těchto notách nejeví se býti splněny podmínky, jakých vyžaduje zákon, by spis ten který mohl býti považován za účet; a kde při spisu není dána podstata účtu co takového (§ 124.) zákonem vyžadovaná, nemůže býti odůvodněna jeho poplatnost co účtu. (V. příl. p. Hor. Rak. č. 8, str. 57; p. Mor. č. 23, str. 109.) — Srv. též rozh. m. f. ze dne 4. března 1893 č. 1838. (Příl. p. Hor. Rak. č. 5, str. 35; p. Mor. č. 25, str. 121.)

Co do obchodů syndikátních bylo rozhodnutím m. f. ze dne 17. března 1894 č. 9476. (Příl. k oběž. m. f. č. 3, str. 14) vysloveno, že uzavření a plnění smluv syndikátních za příčinou převzetí a zpeněžení efektů, co nově mají býti emitovány, nejsou předmětem daně z tržby cenných papírů tenkrát, když co do času uzavření smlouvy syndikátní předchází tato smlouvu odevzdační uzavřenou mezi jedním neb více členy syndikátu a vydatelí cenných papírů, co mají býti emitovány. V případě tomto, kde totiž člen neb

čině z ástavních listů pozbyí platnosti ustanovení § 8. lit. a) zák. ze dne 29. února 1864 (ř. z. č. 20), pokud vztahuje se ku stravním obchodům dani z tržby cenných papírů podrobeným,²¹⁾ a konečně nemají býti podrobovány poplatku v. § 13. zák. ze dne 29. února 1864 (ř. z. č. 20) naznačenému závěrečné listy sensálů o sprostředkovaných jimi obchodech daní z tržby cenných papírů podrobených,²²⁾ a pouze že by obchod tento toliko z části byl dani zmíněné podroben, budíž kromě této daně zapraven také stálý kolkový poplatek 5 kr. z archu (v. § 124.).²³⁾

6. Ve smyslu hlavní zásady popl. zákona, že každé právní jednání má býti zvláštním předmětem poplatku (daně) a ve smyslu ustanovení v příčině daně z tržby cenných papírů uvedených bylo vysloveno, že směnné obchody, jimiž vyměňují se efekty *s doplatkem nebo bez něho*, pokládají se za dva tržební obchody;²⁴⁾ že taktéž za dva tržební obchody má býti považována výměna větších úpisů (appoints) za menší neb opačně, *stane-li se s doplatkem*;²⁵⁾ dále že v případech, kde banka na základě došlého jí příkazu proti zaplacení ze svého převezme cenné papíry od osoby třetí, — nechť tak se stane příným obchodem bursovním s kolkovanou notou aneb pomocí arrangementu — složí pak tyto papíry do zákazníkova deposita pro téhož při bance

členové syndikátu nenabydou efekty každý pro sebe co pro jednotlivce, nýbrž pro celek členů syndikátních, jest dán pouze jediný převod, který nelze míti za tržbu dle § 1. zák. ze dne 18. září 1892 poplatnou.

Pak-li však by byla již uzavřena odevzdael smlouva s vydatelem cenných papírů, a pak-li pak ten, jenž efekty smlouvou pro sebe byl nabyl, postoupí tyto efekty teprv později utvořivšímu se syndikátu, jeví se ovšem býti toto postoupení obratem či obchodem, jenž podroben jest dani z tržby cenných papírů.

Pro ustanovení doby, v které zanesen býti má obchod takový do rejstříku protokolovaného obchodníka, platí pravidla všeobecná, při čemž sluší míti na zřeteli, že účastnění se členů syndikátu má býti považováno za obchod comptantní, když jejich efekty jím se odevzdají neb k dobru připsáni hned po uzavření smlouvy syndikátní, kdežto tenkrát, když odevzdání neb připsání k dobru ponecháno jest době pozdější, má býti naloženo dle ustanovení o smlouvách dodavacích (nekomptantních). (Rozh. m. f. ze dne 17. března 1894 č. 9476. — Příl. ku věst. č. 3, str. 14; příl. p. Slez. č. 4, str. 18.)

²¹⁾ Zák. ze dne 18. září 1892 § 10., al. 4. (ř. z. č. 172).

²²⁾ § 9. tamtéž.

²³⁾ Nař. m. f. ze dne 10. listopadu 1892 § 10., al. 1. (ř. z. č. 197).

²⁴⁾ Nař. m. f. ze dne 10. listopadu 1892 § 2., al. 2. (ř. z. č. 197).

²⁵⁾ Rozh. m. f. ze dne 8. února 1894 č. 50.168 z r. 1893. — Příl. k oběž. m. f. č. 1, str. 4. Srv. též: Příl. p. Slez. č. 3, str. 8 z r. 1894.

pořízeného a tomuto (zákazníkovi) připiše k tíži částku, jakou banka vyplatila osobě třetí, — má býti dani z tržby cenných papírů podroben jak obchod uzavřený mezi bankou a osobou třetí, tak i bankou převedené složení efektů do deposita zákaznickova a to druhý co obchod mimo bursu uzavřený tak, jako by koupené efekty zákazníkovi skutečně byly bývaly vydány, a že podobně, když na základě příkazu majitele deposita prodá se bankou určité množství jeho efektů osobě třetí za hotové a když hotovost tato v knihách banky připiše se k dobru zákazníkovi, opět dány jsou dva tržební obchody, z nichž každý pro sebe jest předmětem daně z tržby cenných papírů; ²⁶⁾ ²⁷⁾ že tenkrát, když navštěvovatel bursy na základě obdrženého příkazu na burse efekty koupí a tyto pak příkazníkovi odevzdá aneb naopak na základě podobného příkazu efekty prodá a výtěžek příkazníkovi odvede, sluší míti za zvláštní tržbu dani podrobenou jak provedení obdrženého příkazu komisionářem, tak i vypořádání mezi komitentem a komisionářem; ²⁸⁾ že vydáním kumulativních not nijak nemění se povinnost, platiti daň z každého právního jednání; že v příčině stravních obchodů, když do stravy dávají se cenné papíry různých druhů, sluší míti za jednotný stravní obchod, když veškeré do stravy dané efekty pro jednu a tutéž sumu peněžitou tím způsobem jsou zavázány, že každý jednotlivý cenný papír zavázán jest pro celou stravníkem povolenou sumu; kdežto více obchodů stravních jest dáno, když stravovatelem složené efekty na více částí jsou děleny a za každou část byla smluvena zvláštní suma peněžitá, pro kterou zvláštní mají

²⁶⁾ Rozh. m. f. ze dne 1. ledna 1893 č. 498. (Príl. p. Hor. Rak. č. 8, str. 18.)

²⁷⁾ Případy tyto nelze stotožňovati s takovými obchody komisionářskými, kde majitelé deposit samí efekty koupí od osob třetích, resp. prodají osobám třetím a poukážou pouze banku, u které deposit mají, by zakoupené jimi efekty proti zaplacení valuty převzaly do deposita, resp. prodané jimi efekty proti zaplacení valuty vydaly třetímu, kde stal se pouze jediný obchod poplatný, a to mezi majitelem deposita a osobou třetí, a nikoliv sebou mezi bankou a majitelem deposita. (Rozh. m. f. ze dne 18. února 1893 č. 5198. — Príl. p. Hor. Rak. č. 8, str. 57; p. Mor. č. 23, str. 109.)

²⁸⁾ Rozh. m. f. ze dne 27. ledna 1893 č. 3793. (Príl. p. Hor. Rak. č. 5, str. 32; p. Mor. č. 23, str. 110.)

býti zálohou;²⁹⁾ že konvertování jak rakouských tak uher-
ských státních dlužních úpisů nelze míti za tržbu dani podro-
benou;³⁰⁾ že transakce při cenných papírech mezi závodem
hlavním a závody odštěpnými (filiálkami jedné a téže
firmy) nelze míti za obchod dani z tržby cenných papírů podro-
bený³¹⁾ atd.

Co zvlášť se týče koupě a prodeje cenných papírů
na splátky, sluší míti na zřeteli, že dle § 2. lit b) zák. ze dne
30. června 1878 (ř. z. č. 90) visí platnost tohoto právního jednání
na povinném zhotovení listiny (listu lhůtního) a že tedy není ještě
dán předmět daně z tržby cenných papírů, když agentem ob-
chodním přijmuta byla pouze objednávka na list lhůtní. Pouhým
pozbytím nároků kupujícího na koupené losy pro nedodržení
splátek není ještě dán nový předmět daně této; teprv, když na
základě vyhrazení v lhůtním listu obsaženého propadlé losy dále
se prodají, sluší toto nové právní jednání míti za nový předmět
daně z tržby cenných papírů.³²⁾

Povinnost, platiti daň z tržby cenných papírů předpokládá
práve tržbu takých papírů, byť by i v širším slova smyslu³³⁾ a za
takovou nelze míti emisi vlastních cenných papírů úvěrními ústavy,
korporacemi, společnostmi, obcemi, ústavy a pod. vydaných, t. j.
vydání a odevzdání cenných papírů, co posud do obchodu nebyly
dány, někomu za určitou cenu neb ku prodeji cestou obstaravatelskou,
poněvadž tímto způsobem není ještě dána žádná tržba cenných pa-

²⁹⁾ Rozh. m. f. ze dne 2. srpna 1893 č. 29.162. (Príl. p. Dol. Rak. č. 21,
str. 43; p. Příj. č. 19, str. 148; p. Čechy č. 60, str. 55; p. Mor. č. 9, str. 46
z r. 1894.)

³⁰⁾ Rozh. m. f. ze dne 4. února 1893 č. 3864. (Príl. p. Hor. Rak. č. 4,
str. 26; p. Mor. č. 24, str. 115.)

³¹⁾ Rozh. m. f. ze dne 28. ledna 1893 č. 2873. — Príl. p. Hor. Rak. č. 3,
str. 19; p. Mor. č. 14, str. 57. — Srov. též: nař. min. fin. ze dne 10. listopadu
1892 § 23, al. 1. (ř. z. č. 197).

³²⁾ Rozh. m. f. ze dne 25. prosince 1892 č. 47.530. (Príl. p. Hor. Rak.
č. 4, str. 23 z r. 1893; p. Mor. č. 4, str. 23 z r. 1893.)

³³⁾ Za tržbu cenných papírů v širším slova smyslu a proto za předmět
daně z také tržby sluší míti na př. vypůjčení efektů obchodníkem pro-
vozujičím po živnostensku obchod s efekty proti pojištění (odevzdáním jiných
efektů neb bonem) a svým časem navrácení efektů téhož druhu. Zde odůvod-
něna jest poplatnost vypůjčením a nikoliv opětým vrácením. (Srov. rozh. m. f.
ze dne 7. července 1894 č. 10.469. — Príl. k věst. m. f. č. 8, str. 48.)

pířů, nýbrž pouze poměr obligační, z kterého ovšem ale teprv dalším prodejem povstati může poplatná tržba efektů. Když na př. hypoteční banka poskytne dlužníkovi hypotekární půjčku vystavením a odevzdáním zástavních listů, nelze v tomto odevzdání spatřiti předmět daně z tržby cenných papírů; když by však dlužník zmocnil ústav půjčku propůjčující, by vydané nebo k dobru připsané jemu zástavní listy jeho jménem neb na jeho účet dále prodal, nejeví se býti takový další prodej prvním vydáním emitovaných cenných papírů, nýbrž co tržba cenných papírů, které sluší míti za předmět daně z tržby cenných papírů.³⁴⁾

Strana, jež za osvobození žádá, sluší podati doklady toho, že v konkrétním případě jde o vydání cenných papírů způsobem, jaký dle zásad právě uvedených neodůvodňuje ukládání daně z tržby papírů cenných.

7. Základem pro vyměření daně z tržby cenných papírů jest každá jednotlivá závěrka.

a) Při obchodech na bursách a mimo bursy uzavřených, avšak pokud jest předmětem obchodu pouze jediný druh efektů, pokládá se za jednotlivou závěrku:

1. Při cenných papírech na Vídeňské burse znamenáných a to při cenných papírech, s nimiž tržba koná se dle procent, nominale 5000 zl. r. č. a při papírech, s nimiž na této burse koná se tržba dle kusů, počet 25 kusů, pokud se týče ono nominale a onen počet losů, které dle obchodních podmínek Vídeňské bursy jsou ustanoveny za jednoduchou závěrku pro jisté zvláštní cenné papíry.³⁵⁾

³⁴⁾ Rozh. m. f. ze dne 22. ledna 1893 č. 897. (Přil. p. Hor, Rak. č. 1, str. 3; p. Štyr. č. 1, str. 4; p. Kraj. č. 6, str. 26; p. Tyr. č. 2, str. 10; p. Mor. č. 8, str. 30; p. Slez. č. 1, str. 2; p. Hal. č. 9, str. 40; p. Buk. č. 1, str. 3.)

³⁵⁾ V prvotním zákoně o dani z tržby cenných papírů bylo vysloveno, že ve směru naznačeném rozhodovati mají obchodní podmínky, jaké byly platnými dne 1. ledna 1893, t. j. v čase, kdy zákon tento moci nabyl; jestli že by však některá z burs změnila obchodní podmínky o jednoduchých závěrkách, může vláda vydati nařizovacím způsobem předpisy těmto změnám přiměřené také v příčině daně z tržby cenných papírů. (Zák. ze dne 18. září 1892 § 2, al. 4. (ř. z. č. 172) — S nařízením m. f. ze dne 10. listopadu 1892 (ř. z. č. 197) byly též uveřejněny obchodní podmínky na Vídeňské a Pražské burse v době zavedení této daně platné vzhledem k jednoduché závěrce efektů na těchto bursách téže doby znamenáných.

2. Při cenných papírech, znamenáných ne sice na Videňské burse avšak na některé burse zemí rakouských, nominale 5000 zl., pokud se týče ona částka nebo onen počet kusů, které dle obchodních podmínek této bursy ustanoveny jsou za jednoduchou závěrku pro jisté cenné papíry.

Tato ustanovení sub 1.) uvedená vztahují se k tržebním obchodům na Videňské burse, jakož i na některé jiné tuzemské burse, nebo i mimo bursu uzavřeným; a ustavení sub 2.) k tržebním obchodům na příslušné, jakož i na jiných tuzemských bursách nebo mimo bursu uzavřeným, avšak bez ujmy vyjimečného ustanovení v následujícím odst. b) uvedeného.

3. U efektů, které nejsou znamenány na žádné tuzemské burse, nominale 5000 zl.; u efektů pak, které nesvědčí na určitou jmenovitou částku, peněžní obrát 5000 zl.

Při efektech, jež nejsou na burse znamenány a jež nejsou částkou nominální úplně splaceny, nýbrž pouze z části, budíž za základ vzata částka skutečně splacená co skutečné nominále, a nikoliv fiktivní nominále, na které papír dle svého zevnějšku zní.³⁶⁾

b) U všech mimo bursu uzavřených stravních obchodů, dále u jiných mimo zdejší bursy uzavřených obchodů, pak u přímých bursovních obchodů, když při jednom obchodě stane se obrát efektů různého druhu³⁷⁾ buď čítána závěrka dle skutečného peněžního obrátu a za jednoduchou závěrku pokládá se částka 5000 zl. Zlomky jednoduché závěrky čítají se za plnou jednoduchou závěrku.³⁸⁾³⁹⁾

³⁶⁾ Rozh. m. f. ze dne 28. října 1893 č. 41.001. (Pril. p. Hor. Rak. č. 1, str. 7 z r. 1894; p. Mor. č. 18, str. 95 z r. 1894.)

³⁷⁾ Efekty různých emisí, jakož i jednotlivé druhy (kategorie) dlužních úpisů státních, dlužno mítí za efekty různého druhu, když tyto jednotlivé emise, pokud se týče kategorie, rozcházejí se co do právní povahy učiněných jimi dlužních poměrů (zúrokování, amortisace a pod.) Proto bude nutno mítí ve smyslu zákona za efekty různého druhu státní dlužní úpisy téhož sice druhu, avšak s různými termíny úrokovými a pod. (Rozh. min. fin. ze dne 30. prosince 1892 č. 48.228. — Pril. p. Hor. Rak. č. 4, str. 24 z r. 1893; p. Mor. č. 23, str. 111 z r. 1893.)

³⁸⁾ Zák. ze dne 18. září 1892 § 2. (ř. z. č. 172). — Nař. min. fin. ze dne 10. listopadu 1892 §§ 4., 7. (ř. z. č. 197).

³⁹⁾ Ustanovení tato jeví se býti nestejným loktem při vyměřování daně, poskytuje totiž výhodu obchodům na burse uzavřeným. Když na př. kdo dá do stravy na burse 5 kusů akcií lit. A. buštěhradské dráhy při kursu 1250 zl., platí daň za jednoduchou závěrku a když tak učiní mimo bursu platí za dvě závěrky,

Vyměřuje-li se daň dle nominale neb dle počtu kusů efektů nečítají se úroky; je-li základem pro vyměření daně peněžní obrat skutečně nastalý, budiž čítána daň dle úplného peněžního obratu včetně úroků.

K dohodnému, ku provisím a pod. nebudiž přihlíženo.

Udána-li hodnota cenného papíru, pokud se týče peněžitého obratu ve měně cizozemské, budiž přepočtena na měnu zemskou dle předpisů, platných pro přepočtení za příčinou vyměření kolkových poplatků směnečných.⁴⁰⁾

By skutečný obrat peněz 5000 zl. považován býti mohl za jednoduchou závěrku, nevyžaduje zákon splnění dalších podmínek, než-li že jde o blíže naznačené obchody (stravní obchody mimobursovni, obchody mimo bursu a přímé obchody na burse) s efekty různého druhu, jmenovitě nijak nespadá zde na váhu počet kusů efektů a pokud se týče jejich nominální hodnota.⁴¹⁾

Při plnění dodavacích obchodů po částkách budiž každá částečná dodávka považována za zvláštní tržbu poplatnou; proto budiž závěrka čítána dle nominale, neb dle počtu kusů, když předmětem takového částečného placení jsou efekty stejného druhu, byť by i dodavací obchod v plném svém objemu za předmět měl efekty druhů různých.⁴²⁾

8. Co do výměry daně z tržby cenných papírů činí tato:

a) za každou jednoduchou závěrku 10 kr., jde-li o obchod se zdejšími cennými papíry;

b) jde-li o cenné papíry cizozemské, budiž daň zapravena částkou dvojnásobnou.

poněvadž hodnota těchto papírů či obrat činí 6250 zl., více tedy nežli 5000 zl. (Srov. rozh. m. f. ze dne 27. března 1893 č. 11.830. — Příl. p. Hor. Rak. č. 6, str. 46; p. Mor. č. 26, str. 134.)

⁴⁰⁾ Nař. m. f. ze dne 10. listopadu 1892 § 5. (ř. z. č. 197).

⁴¹⁾ Rozh. m. f. ze dne 27. března 1893 č. 11.830. (Příl. p. Hor. Rak. č. 6, str. 46); a ze dne 4. (8?) srpna 1893 č. 21.702. (Příl. p. Hor. Rak. č. 10, str. 86; p. Štyr. č. 13, str. 104; p. Kor. č. 13, str. 77; p. Kraj. č. 18, str. 94; p. Přím. č. 19, str. 150; p. Tyr. č. 6, str. 49; p. Čechy č. 61, str. 56; p. Mor. č. 22, str. 105; p. Slez. č. 6, str. 26; p. Hal. č. 30, str. 212; p. Buk. č. 10, str. 46; p. Dalm. č. 7, str. 17 z r. 1894.)

⁴²⁾ Rozh. m. f. ze dne 4. července 1895 č. 9113. (Příl. k věst. m. f. č. 7, str. 77.)

Jest-li že při jednom a též obchodě mimo burzu uzavřeném týká se obrát efektů tuzemských i cizozemských, platí ustanovení předcházejícího odstavce jen polně, že při výpočtu výše závěrky dle peněžního obrátu skutečně nastalého peněžité částky na cizozemské efekty připadající čítají se sumou dvojnásobnou.⁴³⁾

e) Při obchodech týkajících se záručitelných státních dlužných úpisů rakouských obnosem ne více než 500 zl. nominále 5 kr. byt by naznačené dlužní úpisy byly i druhu různého.

S uherskými cennými papíry budíž nakládáno jak s rakouskými, pokud v moci bude zákon ze dne 3. července 1868 (ř. z. č. 94) a nař. min. fin. ze dne 2. října 1868 (ř. z. č. 135).⁴⁴⁾

§ 126.

XVII. Obdržecí potvrzení.

Předmětem stálého poplatku jsou obdržecí potvrzení:

a) jimiž se stvrzuje, že byla obdržena cennitelná věc, kteráž nemá se státi vlastnictvím obdržitele, aneb toho, pro něhož příjem byl potvrzen, jako potvrzení, že věc cennitelná vedle úmluvy byla převzata k uschování, k užívání, do zástavy a pod.)²⁾

b) Obdržecí potvrzení na vydané věci k soudu složené.³⁾

Zda-li při tak zvaných rekognicích, které se dávají pro úřad schovací, současně sebou byla produkována při soudu neb úřadu

⁴³⁾ Rozh. m. f. ze dne 25. prosince 1892 č. 48.031. (Pril. p. Hor. Rak. č. 4, str. 26 z r. 1893.)

⁴⁴⁾ Zák. ze dne 18. září 1892 §§ 3., al. 1. a 22. (ř. z. č. 172). — Nař. m. f. ze dne 10. listopadu 1892 §§ 8. a 9. (ř. z. č. 197). — Rozh. m. f. ze dne 25. června 1893 č. 23.115. (Pril. p. Dol. Rak. č. 12, str. 25; p. Hor. Rak. č. 8, str. 59; p. Kor. č. 8, str. 48; p. Kráj. č. 12, str. 52; p. Přím. č. 16, str. 116; p. Tyr. č. 5, str. 38; p. Čechy č. 45, str. 45; p. Slez. č. 5, str. 20; p. Hal. č. 19, str. 146; p. Buk. č. 7, str. 30; p. Dalm. č. 7, str. 18 z r. 1894.)

¹⁾ Pol. saz. ^{30/47} b) popl. zák.

²⁾ Příjmo- a potvrdil-li úřad složení peněz co za placení pro osobu třetí, a nikoliv co depositum, budíž za takové obdržecí potvrzení (kvitanci) placen poplatek škálový (v. § 66.), kdežto pak obdržecí potvrzení se strany řečené osoby třetí jest poplatku prosto. (Pol. saz. ^{85/37} A) b) popl. zák.) Srv. 162 rozh. m. f. ze dne 6. listopadu 1851 č. 36.004. — Felsenbrunn I. č. 227.)

³⁾ Pol. saz. ^{30/47} c) popl. zák.

depositním kvitance pro platícího dlužníka určená nebo ne, nemění ničehož na poplatnosti těchto potvrzení obdržecích.⁴⁾

Sem náleží též potvrzení, že obdrženy byly vydané kupony a talony dlužních úpisů v soudním uschování jsoucích,^{5) 6)} potvrzení na hotovost poručencem přijatou z kumulativní pokladny sirotčí⁷⁾ a pak obdržecí potvrzení na spořitelní knížky depositními úřady stranám vydané k tomu konci, by část vkladu vybraly a knížku opět redeponovaly.⁸⁾

Potvrzení na přijaté kupony a talony ze sirotčího jmění kumulativního jsou kolku prosty,⁹⁾ kdežto přijímací potvrzení na vydané peníze a částky z pokladny téhož jmění kumulativního spadají pod ustanovení článku tohoto.¹⁰⁾

e) Listy zástavní, ježto přijímatel zástavy ruční vydává zástavníkovi o přijetí věcí zastavených.^{11) 12)}

⁴⁾ Nař. m. f. ze dne 11. ledna 1882 č. 785 (Věst. m. f. č. 2, str. 6).

⁵⁾ Nař. min. fin. a spr. ze dne 31. ledna 1867 al. 4. (ř. z. č. 27). — Rozh. m. f. ze dne 16. září 1864 č. 27.531. (Príl. p. Štyr. čís. 35, str. 171; p. Dalm. č. 20, str. 163.) — Vým. zem. řed. fin. p. Tyr. ze dne 7. října 1879 čís. 753. (Príl. p. Tyr. č. 6, str. 15.)

⁶⁾ Potvrzení stran, která byla vydána o přijetí státních dlužních úpisů ze sirotčí pokladny, z berních neb veřejných úřadů depositních za přičinou jejich konvertování, jsou poplatku prostá. (Zák. ze dne 24. března 1870 § 5. ř. z. č. 37.)

⁷⁾ Rozh. m. f. ze dne 10. února 1854 č. 48.821. (Felsenbrunn II. 491.)

⁸⁾ Rozh. m. f. ze dne 1. prosince 1887 čís. 32.843. (Príl. p. Čechy č. 4, str. 20; p. Hor. Rak. č. 7, str. 43; p. Mor. č. 8, str. 43; p. Kraj. č. 15, str. 69; p. Příh. č. 8, str. 99 veskrz z r. 1888.)

⁹⁾ Nař. m. f. a spr. ze dne 31. ledna 1867 al. 4. (ř. z. č. 27).

¹⁰⁾ Rozh. m. f. ze dne 23. září 1869 čís. 27.544. (Príl. p. Štyr. č. 12, str. 34 z r. 1870; p. Slez. č. 7, str. 15.)

¹¹⁾ Pol. saz. ^{115/78} c) popl. zák.; — zák. ze dne 29. února 1864 § 8. al. 2. a 3. (ř. z. č. 30).

¹²⁾ Že sem spadají obdržecí potvrzení banky na cenné papíry, které kdo byl u této banky složil, žádaje na ni úvěr v kontokorentu, nebylo pochybováno, porůznu bylo však pochybováno o poplatnosti takých potvrzení, když byla dána ve formě kupecké korespondence; avšak § 9. zák. ze dne 29. února 1864 (ř. z. č. 20), který v odst. 1. vyslovuje osvobození pod podmínkou pro kupeckou korespondenci obsahující právní jednání, uvádí ve svém 2. odst. jednotlivá právní jednání, která mají zůstatí poplatnými, i když by se ku vyhotovení volila forma korespondence kupecké, a mezi těmito právními jednáními jest též obsaženo zmíněné obdržecí potvrzení. Nelze tedy o poplatnosti těchto listin pochybovati. (Srov. též: Vým. m. f. ze dne 5. dubna 1893 č. 3105. Príl. p. Hor. Rak. čís. 6, str. 41; p. Štyr. č. 3, str. 12; p. Korut. č. 5, str. 23; p. Kraj. č. 7, str. 30; p.

d) Veškeré přijímací a odevzdací listiny vůbec, jako: inventáře, seznamy věci, kterými se vykoná smluvené odevzdání a přijetí předmětů nabytých a pod. byla-li o právním jednání shotovena a řádně poplatku podrobena listina právní.^{13) 14)}

Sem náleží jmenovitě též inventáře příslušenství kostelů a farní, vyjma exempláře určené pro církevní a politické úřady dozorcí, které jsou poplatku prosty.^{15) 16)}

e) Veškerá jiná obdržecí potvrzení, která sluší považovati za právní listiny, pokud nejsou od poplatku osvobozena. (V. § 189.)¹⁷⁾

Za listiny sem spadající sluší míti obdržecí potvrzení obcí, resp. představenstev obecních na pachtovní peníz za honitbu berními úřady podle § 9. nařízení ze dne 15. pros. r. 1852 (ř. z. č. 257) v uschování přijatých,¹⁸⁾ pak různé příji-

Přím. č. 8, str. 44; p. Čechy č. 26, str. 22; p. Mor. č. 12, str. 49; p. Slez. č. 3, str. 10; p. Hal. č. 7, str. 37 z r. 1894; p. Buk. č. 4, str. 17.)

¹³⁾ Pol. saz. ^{37/100} a); ^{63/2} popl. zák.

¹⁴⁾ S podobnými listinami setkáváme se pravidelně při odevzdávání a přijímání nemovitosti propachtovaných. Zhotovené v té přímě seznamy a popisy sluší míti za části zmíněných listin a sebou za předměty poplatku (50 kr. z archu).

Od podobných listin liší se konečný účet pachtovní propachtujícím a pachtěrem podepsaný, který dlužno podrobíti poplatku škálovému (škále II.) podle částky vycházející v úctu konečné náhrady (buďší pohledávky stuku, buďší přeplatku pachtěte) a pakli by z tohoto účtu pro nikoho neplynula pohledávka, jeví se pak tento účet býti předmětem poplatku stálého 50 kr. z archu co listina právní neobsahující převod jmění, utvrzení neb zrušení práv a závazků. (V. § 110.)

Speciální súčtovací výkazy (na př. súčtování úroků), které zvláště byly vyhotoveny a oboplně podepsány, jakož i protokol o účtování pachtovním sepsaný buďtež považovány za části zmíněného konečného účtu pachtovního a dle toho buďtež kolikovány buďte poplatkem stálým 50 kr. z archu aneb po případě nižším poplatkem škálovým (v. odst. násl.). (Srv. Vým. zem. řed. list. p. Hal. ze dne 16. října 1864 č. 31.280. — Příl. p. Hal. č. 36, str. 228.)

¹⁵⁾ Srv. rozh. mín. list. ze dne 2. ledna 1870 čís. 40.151. (Příl. p. Čechy č. 4, str. 16; p. Štyr. 12, str. 35. — Tist. sb. norm. Česk. místodrž. z r. 1870 č. 144, str. 67.)

¹⁶⁾ Inventáře soudní jsou podrobeny poplatku co protokoly (v. §§ 100., 101.

¹⁷⁾ Změn. pol. saz. ^{30/100} z r. 1862.

¹⁸⁾ Rozh. m. f. ze dne 3. prosince 1889 č. 36.549. (Příl. p. Slez. č. 8, strana 20.)

mací listy, přijímací certifikáty a pod., pokud jimi k závazku povinný dosvědčuje závazek svůj necenitelný.¹⁹⁾ 20)

Poplatek z uvedených obdržecích potvrzení (lit. a)—c) obnáší z každého archu 50 kr. ač nevyhází-li dle hodnoty obdržené věci, když tato v potvrzení sebou byla naznačena a dle škály II. poplatek menší, aneb není-li takové potvrzení vůbec od poplatku osvobozeno proto, že hodnota věci obdržené jest menší 2 zl. 21) 22)

V příčině výměry poplatku bylo vyjimečně ustanovení vysloveno pro zástavní listy, vydávané kupci při tak zvaném obchodu stravním (Kostgeschäff) na dobu nepřevyšující 8 duň — pokud nejsou podrobeny dani z tržby cenných papírů (v. § 125. odst. 5.) — kde má obnůšeti poplatek stálý pouze 10 kr. z každého archu; a témuž poplatku má býti podrobena každá prolongace takového obchodu, ovšem opět na dobu nepřevyšující dobu 8 duň.²³⁾

Obdržecí potvrzení podrobená poplatku škálovému a sice dle škály I. v. § 35. a dle škály II. v. § 66. Obdržecí potvrzení popl. prostá v § 194.

¹⁹⁾ Pol. saz. ^{60/74} lit. a) pop. zák.

²⁰⁾ Jde-li o závazek cenitelný, má místa poplatek škálový řídit se dle hodnoty závazku.

²¹⁾ Zák. ze dne 29. února 1864 § 15., al. 1. a 2. (ř. z. č. 20).

Výměru poplatku při obdržecích potvrzeních pod výminkou osvobozených, když nastane povinnost poplatek zapraviti, v. § 207.

²²⁾ Při svolení soudem, by na místo více osobám odevzdán byl deposit neb jinějí sirotčí společnému splnomocněnému stuší z pravidla kolkovati obdržecí potvrzení na vydané deposity dle počtu osob, za které se vydání potvrzuje a to dle částek hodnot pro každou jednotlivou osobu vydaných.

Náležel-li by deposit těmto osobám cestou nerozdělnou, buďž také dotyčné obdržecí potvrzení podrobena jednoduchému poplatku dle úhrnné částky tím způsobem, že z pravidla v těch případech, kde lze více osobám za jediný jednoduchý kolek podati společnou žádost za vydání deposita, též postačí pro společné obdržecí potvrzení jednoduchý poplatek. (Nař. m. f. ze dne 18. srpna 1892 č. 28.959. (Věst. m. f. č. 46, str. 621.)

²³⁾ Zák. ze dne 29. února 1864 č. 8, lit. a), al. 3. (ř. z. č. 20).

XVIII. Nákladní listy.

Nákladní listy a jejich duplikáty jsou předmětem poplatku stálého, když mimo seznam zaslání zboží, mimo smlouvu námezdní neb nájemní uzavřenou s vozkou, povozníkem, plavcem neb lodníkem a mimo pojištění neobsahují žádné ustanovení, které by bylo podrobena poplatku škálovému.

Zda-li může ta která listina, neb ten který list považován býti za list nákladní, budíž posuzováno dle obchodního zákona (art. 390—392). Proto nebude lze míti za poplatné listy nákladní na př. listky nákladní, vydané vozkům najatým, jejich účelem jest provázeti povozy hospodářské neb lesní v mezích jednoho a téhož statku.¹⁾

Naproti tomu jest forma listu úplně nerozhodující, pročť sluší na př. výstřižky boletní, jaké vydávají uhelné doly z knihy boletní odběratelům, jakmile odevzdají se vozkovi, aniž by tento dostal jiného dokumentu o nákladu, míti za listy nákladní, předpokládajíce, že dle obsahu výstřižku lze jej vůbec za takový považovati.²⁾

Byl-li řečený výstřižek boletní odevzdán přímo odběrateli (kupujícímu), jeví se co možný doklad o uzavřeném obchodu kupním a jest možným předmětem poplatku co účel a nikoliv co list nákladní (v. § 124.).

Výměra poplatku obnáší :

a) Při zásilkách c. k. poštou dopravených vůbec a pak při zásilkách ostatních, když obnáší délka cesty přes 5 mil čili 38 km. z každého listu 5 kr.

b) Při zásilkách do vřkoli až na 38 kilometrů (mimo poštu) z každého listu 1 kr.³⁾

¹⁾ Srv. rozl. m. f. ze dne 7. září 1863 č. 22,854. (Pril. p. Mor. č. 9, str. 51.) — Nál. spr. s. ze dne 14. února 1888 č. 525 (Budw. XII. 3931).

²⁾ Rozl. m. f. ze dne 19. března 1863 č. 8490. (Pril. p. Čechy č. 6, str. 24; p. Štyr. č. 22, str. 87.)

³⁾ Změn. pol. saz. 101 f. A) b) z r. 1862. — Zák. ze dne 29. února 1864 § 14., al. 1. (ř. z. č. 20). — Nař. m. f. ze dne 4. června 1864 č. 26,702. (Věst. m. f. č. 30, str. 264); a ze dne 2. února 1884 č. 39,884 z r. 1883. (Věst. m. f. č. 3, str. 14.)

Poplatnost nákladních listů předpokládá, by byly vydány v zemích zdejších, t. j. by zásilky byly odevzdány k dopravě v zemích zdejších. Takové listy v zemích zdejších vydané či opatřené luzemským místem vydání, jsou předmětem poplatku, byť by i byly odevzdány vozkovi, který zásilku v zemích zdejších veze na nádraží cizozemské k tomu konci, by tam k další dopravě do cizozemska bylo odevzdáno.⁴⁾

Naproti tomu jsou nákladní listy při zásilkách, které k dopravě odevzdávají se v cizozemsku, kolku prosty i tenkrát, když mají provázeti zásilku na další cestě v zemích zdejších.

Že další nákladní listy, které by snad pro další dopravu v zemích zdejších byly zde vydány, nejsou poplatku prosty, rozumí se samo sebou.⁵⁾

Jak uvedeno, jest pro výměru poplatku z listu nákladního rozhodujícím vzdálenost místa podacího od místa odevzdacího;⁶⁾ zda-li zásilka byla dopravena výhradně územím zdejším, neb částečně územím zdejším a částečně územím cizozemským, nerozhoduje; taktéž jest úplně lhostejno, zda-li v případech posledních délka dopravy v zemích zdejších obnášela méně než-li 38 kilometrů.⁷⁾

Řečených 38 kilometrů budiž čítáno dle délky cesty dopravní a nikoliv snad dle délky cary vzdušné.⁸⁾

Co do obvodu zemí rakouských a uherských má povinnost poplatkové učiněno býti za dost v tom území, v kterémž list byl sepsán;⁹⁾ avšak nemá býti na závalu, když ná-

⁴⁾ Nař. m. f. ze dne 10. dubna 1873 č. 9345. (Věst. m. f. č. 10, str. 70.)
— Rozh. m. f. ze dne 19. ledna 1886 č. 40.664. (Příl. p. Sloz. č. 2, str. 5;
p. Mor. Rak. č. 8, str. 23; p. Mor. č. 3, str. 6.)

⁵⁾ Rozh. m. f. ze dne 18. února 1863 č. 6697. (Příl. p. Tyr. č. 5, str. 11);
a ze dne 13. ledna 1863 č. 1192. (Příl. p. Čechy č. 2, str. 4.)

⁶⁾ Při železnicích jsou místy podacími a odevzdacími železniční stanice, ze kterých a do kterých zboží či věci mají býti dopraveny a pouze, když železnice najatými povozy nechtá ze stanic a do stanic dopravovati zboží či věci do neb z míst stranou železnice položených, budiž čítána celá délka cesty, kterou zboží či věci se dopraví jak železniční tak povozem. (Nař. m. f. ze dne 27. června 1895 ř. z. č. 93; příl. k věst. m. f. č. 7, str. 76.)

⁷⁾ Rozh. m. f. ze dne 2. července 1866 č. 9737. (Příl. p. Čechy č. 7, str. 20). Srv. též níl. spr. s. ze dne 8. července 1879 č. 1342. (Budw. III. 534.)

⁸⁾ Rozh. m. f. ze dne 16. ledna 1867 č. 53.406 (příl. p. Kor. č. 2, str. 8)
a ze dne 6. ledna 1871 č. 39.335. (Příl. p. Čechy č. 3, str. 8.)

⁹⁾ Nař. m. f. ze dne 2. října 1868 § 2. (ř. z. č. 135). (V. § 15.)

kladní listy v jednom území státním vydané a správně opatřené kolkovými známkami tohoto území podají se při *nejbližší* železniční neb plavební stanici druhého území státního, a podobně nemá býti na závadu, když na nákladních listech v jednom území státním vydaných a kolkem téhož území opatřených při podávání zboží na *nejbližší* stanici železniční neb plavební v území druhém napíše se den podání přes známku kolkovou aneb když se tento překolkuje úředním razítkem řečené stanice železniční neb plavební.¹⁰⁾

Při nákladních listech s vytisknutým kolkem 1 kr. nelze dovršiti poplatek na 5 kr. dodatečně kolkovými známkami. Zásada tato má platnost i v případech, kde věci vzdálenosti 38 kilometrů od prvotního místa určení úplně bylo vyhověno poplatkové povinnosti upotřebením nákladního listu s vytisknutým kolkem 1 kr., když na základě zmíněné dispozice zasílatele zásilka má býti zaslána na další vzdálenost, pro kterou vtisknutý kolek více nestačí. V případech podobných dlužno vyhotoviti zvláštní list nákladní.¹¹⁾

Výjimku činí pouze nákladní listy železniční, opatřené vtisknutým kolkem 1 kr., při kterých lze kolkovými známkami dovršiti poplatek na 5 kr., když pouhým nedopatřením nebylo povinnosti poplatkové učiněno za dost za tou příčinou, že nebyla čítána do vzdálenosti délka cesty, po které železnice najmutými povozy dopraví zboží či věci do neb ze stanice železničních z míst neb do míst mimo trať železniční položených.¹²⁾

Nákladní listy od poplatku osvobozené v. § 189. lit. m).

¹⁰⁾ Rozh. m. f. ze dne 10. dubna 1882 č. 5648. (Přil. p. Hor. Rak. č. 7, str. 50; p. Kor. č. 9, str. 93; p. Kraj. č. 7, str. 67; p. Čechy č. 13, str. 44; p. Hal. č. 8, str. 44; p. Přím. č. 11, str. 44); a ze dne 20. března 1881 č. 36540 z r. 1882. (Přil. p. Hor. Rak. č. 2, str. 3; p. Kor. č. 7, str. 66; p. Kraj. č. 4, str. 7; p. Přím. č. 6, str. 29.)

¹¹⁾ Rozh. m. f. ze dne 27. října 1885 č. 32.924. (Přil. p. Štyr. č. 1, str. 1 z r. 1886; p. Kor. č. 14, str. 78; p. Kraj. č. 14, str. 48; p. Čechy č. 23, str. 111) pak ze dne 16. listopadu 1885 č. 33.605. (Přil. p. Kor. č. 15, str. 81; p. Kraj. č. 15, str. 51; p. Přím. č. 20, str. 286). Nař. m. obch. a f. ze dne 11. prosince 1892 § 6. (č. z. č. 213).

¹²⁾ Nař. m. f. ze dne 22. června 1895 (č. z. č. 93. Přil. k věst. m. f. č. 7, str. 76).

§ 128.

XIX. *Přijímací listy dovozníků.*

Přijímací listy dovozníků, ústavů a zařízení dopravních (— vyjma c. k. pošty —) o převzetí zboží k dopravě bez rozdílu, zda-li v nich příjem povozného sebou je potvrzen aneb ne, a sice:

a) za skladní listy lodní (konosamenty) plavců námořských, nakládací listy povozníků, listy doručovací (listy skladní, varanty) ústavů státem oprávněných k uložení a uschování zboží a jiných věcí movitých, pokud nejde o skladiště veřejná, zni-li listiny tyto na řád, buďž placeno z každého kusu 1 zl.

b) za takové listiny neznějící na řád a pak za skladní listy *veřejných skladišť* a jejich *indosamenty*, nechť tyto zni na řád čili nie, a nechť je cena zboží na které se vydávají, jakákoliv, z každého kusu . . . 5 kr.¹⁾

§ 129.

XX. *Přijímací listy železnic a podniků paroplavebních.*

Z přijímacích listů podniků železničních a paroplavebních o přijetí osob k dopravě (osobní listky jízdní) obnáší poplatek:

a) Při jízdném až do 50 kr. z každého kusu . . . 1 kr.

b) Při jízdném vyšším tolikráte 1 kr., kolikráte v něm 50 kr. jest obsaženo. Zbytky pod 50 kr. buďtež vzaty za celých 50 kr. Suma poplatku nemá však nikdy převyšovati 25 kr. z jednoho kusu.¹⁾

Vydají-li se listky osobní na více osob neb na cestu tam a sem, buďž čítán poplatek v případech prvých dle počtu osob a v druhých dvojnásobně.

Poplatek tento se řídí tedy jednak dle počtu osob, pro které se vystaví listky a jednak dle toho, zda-li jízdné bylo zapraveno

¹⁾ Změn. pol. saz. ^{30/47} d), aa), bb); pak ^{10/101} c) z r. 1862. Zák. ze dne 19. června 1866 §§ 10., 18. (ř. z. č. 86); zák. ze dne 28. dubna 1889 § 40. (ř. z. č. 64).

¹⁾ Změn. pol. saz. ^{30/47} e); — ^{10/101} c) al. 2. z r. 1862. — Zák. ze dne 11. května 1871 § 2. (ř. z. č. 39).

současně sebou za listky zpáteční. V souhlase se zásadou touto bylo vysloveno, že při listcích předplatných má býti vybírán poplatek za každou jízdu tam a sem, kterou dle listku abonentního lze vykonati;²⁾ že při zvláštních vlacích osobních žádný nebyl učiněn rozdíl mezi jízdou s vlakem obyčejným neb kromobyčejným (zvláštním — separátním zábavným atd.), pročež má býti děleno jízdné za zvláštní vlak placené počtem osob dopravených a dle tohoto výsledku vypočten a zapraven poplatek za každou osobu,³⁾ a že při listcích permanentních má býti poplatek placen z každých 50 kr. jízdní ceny po 1 kr.⁴⁾

Při listcích, které v zájmu cestujícího občerství vydávají se v cizozemsku sebou pro jízdu na drahách rakouských, aneb které v zemích zdejších vydávají se pro jízdy na více drahách (listky kolektivní), řídí se poplatek jednak dle počtu listků, kolik by jich bez takového listku kolektivního bylo zapotřebí pro jízdy na řečených drahách rozlišených a jednak dle ceny jízdy na každé jednotlivé dráze.⁵⁾

Drahám nižšího řádu (drahám místním a drahám drobným či drahám řádu třetího) může k jich žádosti povoleno býti zapravování tohoto poplatku procentovým paušálem a to 3% jízdních cen při drahách místních a 1% při drahách řádu třetího, pokud dráhy poslední na základě zákonů ze dne 11. května 1871 (ř. z. č. 39) a ze dne 30. března 1875 (ř. z. č. 42) nejsou od tohoto poplatku vůbec osvobozeny (v. § 194., lit. b), 7).⁶⁾

Osvobození jízdních listků od poplatků v. § 194., lit. b).

§ 130.

XXI. Poukázání kupačků.

Poukázání od kupačů neb na kupce nechtí svědci na něčí řád nebo ne,

²⁾ Rozh. min. fin. ze dne 26. ledna 1863 č. 1698. (Prél. p. Štyr. č. 21, str. 80.)

³⁾ Rozh. min. fin. ze dne 16. ledna 1863 č. 1300. (Prél. p. Štyr. čís. 6, str. 22.)

⁴⁾ Rozh. m. f. ze dne 23. června 1878 č. 10.572. (V. Ges. vom 9. Feber 1850. Úř. vyd. z r. 1886 str. 168.)

⁵⁾ Rozh. m. f. ze dne 21. května 1863 č. 13.469. (V. Ges. vom 9. Feber 1850. Vyđ. úřed. z r. 1886 str. 168.) — Lagler str. 39 a násled.

⁶⁾ Zák. ze dne 31. prosince 1894 art. V., lit. f) a art. XX., al. 2. (ř. z. č. 2 z r. 1895).

a) když to, co se dá, jsou peníze a když zni nejvýše na dobu 8 dnů (při čemž se den vydání nečítá), z každého archu 5 kr.¹⁾

Poněvadž poukázání podobná jsou jinak podrobena poplatku škálovému (v. § 31.), jeví se placení poplatku stálého co výjimka a sebou výhoda, proč se vyžaduje, by lhůta výhodu tu podmiňující byla zjevna již z poukázání samého a to z prvotního kontextu a nikoliv snad z pozdějších dodatků aneb z přílišných soukromé stampilky, budši že den ku placení jest určen (na př. „osm dní à dato“ aneb když by poukázání na př. bylo 1. dubnem 1895 vydáno, „dne 9. dubna 1895“), budši že při poukázáních na viděnou stanoví se nejdéle osmidení lhůta, v které vyplaceno býti má v příkladu uvedeném tedy „při vidění nejdéle ale v 8 dnech ode dneška“ neb „při vidění, nejdéle do 9. dubna 1895“ a pod. Není-li podobné obmezení doby placení zjevno ze samého kontextu poukázání aneb snad pouze z dodatků pozdějších aneb pouze z otisku razítka a pod., budtež veskeré poukázky při vidění splatné podrobeny poplatku škálovému podobně jak směnky na viděnou (v. §§ 29., 31.).²⁾

b) Nejsou-li tím, co se dá, peníze, z každého archu 50 kr. ač nevychází-li dle ceny v poukázce naznačené dle škály II. poplatek nižší 50 kr.³⁾

Podobně jak ad b) budíž naloženo se závaznými listy kupců v přičině nějakého jiného plnění, než-li plnění v penězích.⁴⁾

Rubopisy (gira) dané na poukázání poplatku 5 kr. podrobená jsou bezvýnimčně od poplatku osvobozeny.⁵⁾

S akreditivy, jeví-li se co poukázání platební, budíž co takovými naloženo, jeví-li se co plná moc, budtež co takové poplatku podrobeny. Kdy mají býti podrobeny poplatku co plně

¹⁾ Zák. ze dne 29. února 1864 § 12., al. 2. (ř. z. č. 20). — Zák. ze dne 8. března 1876 § 18. (ř. z. č. 26).

²⁾ Nař. m. f. ze dne 20. března 1876 č. 12.792, al. 1—3. (Věst. min. fin. č. 15, str. 91). — Srov. též: rozh. m. f. ze dne 8. února 1867 č. 3476. (Přil. p. Dol. Rak. č. 5, str. 13; p. Štyr. č. 33, str. 145; p. Kraj. č. 16, str. 50); dle ze dne 7. května 1876 č. 12.283. (Přil. p. Přim. č. 8, str. 42); ze dne 20. dubna 1888 č. 8188. (Přil. p. Čechy č. 15, str. 67); a ze dne 18. listopadu 1890 čís. 40.031. (Přil. p. Hal. č. 3, str. 10 z r. 1891.)

³⁾ Změn. pol. saz. $\frac{97}{11}$ b) bb) z r. 1862.

⁴⁾ Pol. saz. $\frac{33}{100}$ b).

⁵⁾ Zák. ze dne 29. února 1864 § 5. (ř. z. č. 20).

moci aneb kdy co poukázky, lze určit pouze dle jejího obsahu. Jde-li pouze o to, jisté určité osobě dle jejího právní do určité doby dáti v jiném místě než-li v bydlišti jejímu k dispozici peněžitou částku, jejíž maximální výše jest stanovena, lze listiny ve směru tom vydané co do poplatku postaviti na rovněž plně moci, ač nevychází-li menší částkou škálový poplatek pro poukázky stanovený.

Vyrozměnění osoby za vyplacení požádané jest od poplatku pod výminkou osvobozeno. (Srv. § 207.)⁶⁾

Poukázání podrobená poplatku škálovému v. §§ 31.—60.

Poukázání kolku prostá v. §. 191.

§ 131.

XXII. *Chequesy.*

(Chequesy (čeki) t. j. poukázky na ústavy statutárně oprávněné k tomu, by přijímaly peníze na cizí účet, platí z každého kusu 2 kr.)¹⁾

Výhodné ustanovení toto platí však pouze pro chequesy v pravém smyslu slova, pro chequesy totiž:

a) které byly vydány na ústavy ku přijímání peněz na cizí účel statutárně oprávněné,

b) za které ústavům bylo dáno depôt a

c) ku kterému (depôt) bylo upotřebeno blanketu od ústavů složiteli k tomu konci doručného.

Veškeré jiné poukázky peněz, i kdyby nesprávně chequesy se nazývaly, neb ve formě chequesů byly oděny, jsou předmětem poplatku co poukázky obyčejné (v. §§ 31. a 130.).

Tož platí zvlášť ohledně všech chequesů v zemích zdejších vydaných na firmy, společnosti a ústavy vně Rakousko-Uherska usazené, leda že by šlo o cizozemské společnosti akciové nebo komanditní společnosti na akcie, ku přijímání peněz na cizí účel statutárně oprávněné, které ve smyslu cíř. nař. ze dne 29. listop. r. 1865 (ř. z. č. 127) byly připuštěny k obchodům v Rakousku.^{2) 3)}

⁶⁾ Zák. ze dne 29. února 1864 § 12. (ř. z. č. 20).

¹⁾ Zák. ze dne 29. února 1864 § 7., al. 1. (ř. z. č. 20).

²⁾ Nař. m. f. ze dne 20. května 1876 č. 12.792. (Vest. m. f. č. 15, str. 91.)

³⁾ Dle uvedeného nebude lze míti za chequesy poplatek 2 kr. z kusu podrobené poukázky, byť by i co chequesy byly označeny, které vydají se na jiné firmy nežli naznačená, ku př. na obchodní společnosti, které se noustavily

Rubopisy (gira) na chequesy dané jsou od poplatku bezvýmínečně osvobozeny.⁴⁾

§ 132.

XXIII. Postupy.

Při postupech (žirech, rubopisech) daných na zavazovací listy kupeců, na konosamenty plavečů námořských, na nakladacích listech povozníků, na doručovacích listech, na skladních listech (veřejnými skladišti vydaných), na listinách o půjčce na loď a na pojistkách námořských obnáší poplatek z každého postupu . . . 5 kr.¹⁾

Postupy podrobené poplatku škálovému a sice dle škály II. v. § 59. a dle škály I. v. § 29., lit. c) a postupy (žira) poplatku prosté v. § 189., lit. n).

§ 133.

XXIV. Promesy.

Promesy t. j. listiny o prodeji naděje, jakou poskytují určité losy zdejších půjček loterních na výhru při jednotlivém tahu, jsou předmětem poplatku stálého, který obnáší za jeden každý los 50 kr. Když by tedy jednou promesou byla prodána naděje na výhru, jakou poskytuje více losů, budiž poplatek tolikráte placen, z kolika losů naděje na výhru byla prodána.

Jak s promesami, má býti naloženo též s listinami o oprávnění ku prodeji naděje na výhry, o kterých dolyčené promesy posud nebyly vyhotoveny.¹⁾

na základě statutu úředně schváleného, nýbrž na základě smlouvy společenské, neb na obchodní neb směnecné firmy aneb na jednotlivé osoby; podobně nebude lze míti za chequesy v pravém slova smyslu poukázky vydané na ústav, který práva, přijímat peníze na cizí účet, vůbec aneb posud neužil, atd. (Srov. rozh. mín. fin. ze dne 14. dubna 1888 č. 8188. — Příl. p. Kraj. č. 25, str. 122.)

⁴⁾ Zák. ze dne 29. února 1864 § 7., al. 1. (ř. z. č. 20).

¹⁾ Změn. pol. saz. ^{52/102}, 2.), c) z r. 1862. — Zák. ze dne 28. dubna 1889 § 40., al. 1. (ř. z. č. 64). — Rozh. m. f. ze dne 2. září 1890 č. 28.824. (Příl. p. Dol. Rak. č. 4, str. 9.)

¹⁾ Zák. ze dne 7. listopadu 1862 § 5. (ř. z. č. 85).

Losům jsou zde na roven postaveny též částě losů, když dle slosovacího plánu takové vůbec jsou.²⁾

Co do způsobu zaplacení poplatku z podobných listin v. § 144.

Způsoby zapravování poplatku.

Poplatek vybírá se buď

a) prostředně t. j. upotřebením kolků³⁾ neb blanketu úradně kolkovaného, buď

b) bezprostředně či přímo, hotovými.

Pro zapravování poplatku platí zásada, že lze povinnosti poplatkové učiniti za dost pouze tím způsobem, jaký jest předepsán. Nelze tedy s platným účinkem zapraviti poplatek kolkem, když hotovými měl býti placen a naopak, tedy že by poplatníkovi výslovně byla ponechána volba způsobu, jakým chce plniti povinnost poplatkovou.

²⁾ § 6. téhož zákona.

³⁾ Známky kolkové byly na základě nejv. rozl. ze dne 6. března 1854 nřizzením min. fin. ze dne 28. března 1854 (ř. z. č. 70) zavedeny na místo dřívějšího okolkováného papíru, kde na každý jednotlivý arch papíru zvlášť odlišně byl kolek srovnávající se s částkou, jaká měla býti zapravena.

Nyní má býti učiněno za dost povinnosti poplatkové upotřebením známek kolkových ve veškerých případech, ve kterých neplatí se poplatek hotovými a ve kterých nebylo užito blanketu již kolkovaného aneb ve kterých nebyl vtisknut kolek na listinu samu přímo (§ 144.).

Nehledie ku známkám, kterými zapravují se různé poplatky a daně (známky poštovní, kolkové známky novinářské, kolky kalendářské, statistické známky poplatkové a pod.), které však v životě praktickém neohláme k tak zv. „poplatkům právním“, byly známky kolkové, o něž nám zde jde — ač co do zevnějšku občas měněny — povždy jednotny až do zavedení daně z tržby cenových papírů, pro jejíž zapravování ve formě kolků byly zvláštní zavedeny známky kolkové.

Prvé — můžeme říci obyčejné — známky kolkové jsou vydány na částky: $\frac{1}{2}$, 1, 2, 3, 4, 5, 7, 10, 12, 15, 25, 30, 50, 60, 75, 90 kr., pak 1, 2, $2\frac{1}{2}$, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 12, 15 a 20 zl.; a druhé — pro daň z tržby cenových papírů — na částky: $2\frac{1}{2}$, 5, 10, 20, 50 a 80 kr., pak 1, 2, 5 a 8 zl. (Zák. ze dne 18. září 1892 § 24., al. 1. (ř. z. č. 172). — Nař. min. fin. ze dne 10. listopadu 1892 §§ 15. a 16. (ř. z. č. 197).